

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TARIM EKONOMİSİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

2023 YILI ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU

Prof. Dr. Sibel TAN (Başkan)

Doç. Dr. Özge Can NİYAZ ALTINOK (Üye)

01/01/2023-31/12/2023

İÇİNDEKİLER

PROGRAMA AİT BİLGİLER	2
1.ÖĞRENCİLER.....	10
2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI	15
3-PROGRAM ÇIKTILARI.....	20
4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME.....	24
5-EĞİTİM PLANI.....	29
6-ÖĞRETİM KADROSU	34
7-ALTYAPI	40
8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR	46
9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ	48
SONUÇ	49

PROGRAMA AİT BİLGİLER

Giderek artan dünya nüfusu karşısında kıt kaynakların etkin kullanımı zorunludur. Beslenme zorunlu bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın karşılanması tek yolu ise tarımsal üretimden geçmektedir. Tarımsal kaynaklar; çoğunlukla yenilenemez kaynaklardır. Bu nedenle kaynakların etkin ve verimli kullanımı, adil dağılım kavramları ön plana çıkmaktadır. Tarladan sofraya kadarki tüm aşamaları ekonomik ve teknik analizler ile incelemek için ise tarım ekonomisi biliminden yararlanılmaktadır. Bu bilim dalı tüketici, çiftçi, sanayi gibi tüm paydaş davranışlarını hem makro hem de mikro açıdan detaylıca inceleme amacındadır.

Bu Öz Değerlendirme Raporu; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı eğitim öğretimdeki durumunun belirlenmesi ve kalitesini artırabilme potansiyelini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu raporun ortaya koyduğu eksik ve sorunlar irdelenip, sonuçlarını değerlendirilerek gerekli revizyon ve güncellemeler de ileri de yapılacaktır.

Amaç

Bu çerçevede bu raporun temel amacı; bölümün mevcut potansiyelinin ortaya konarak, geliştirilebilir yönlerinin açığa çıkarılmasıdır. Ülke ve bölge açısından çok önemli bir bilim dalı olan Tarım Ekonomisinin, bölüm olarak da üniversiteye verebileceği katkının ortaya konması amaçlanmıştır.

Kapsam

Bu raporda sunulan bilgiler Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı örgün öğretim programlarını kapsamaktadır. Bu doküman öz değerlendirme komisyonu üyeleri tarafından tüm iç ve dış paydaşların önerileri ışığında hazırlanmıştır.

Uygulama Planı

Program hazırlanması sırasında yürütülen bu süreçte, örnek raporda önerildiği üzere bölüm başkan ve bir öğretim üyesinden oluşan 2 uzmanı kapsayan ilgili komisyonu oluşturulmuştur. Gerekli bilgilerin temininde iç ve dış paydaş görüşlerine de başvurulmuştur.

Komisyon Üyeleri

Prof. Dr. Sibel TAN (Başkan)

E-posta: sibeltan@comu.edu.tr

Telefon: 0 (286) 218 0018 Dâhili: (23011)

Dr. Öğr. Üyesi Özge Can NİYAZ (Üye)

E-posta: ozgecanliyaz@comu.edu.tr

Telefon: 0 (286) 218 0018 Dâhili: (23014)

Programın Kısa Tarihçesi ve Sahip Olduğu İmkânlar

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi, 11.07.1992 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Bakanlar Kurulunun 3837 Sayılı Kanununun Ek 21. maddesine göre 1992 yılında kurulmuştur.

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı fakültemizdeki diğer bölümlerle birlikte öğretim ve araştırma yapmaktadır. Tarım Ekonomisi, ekonomi biliminin temel ilkelerini kullanarak; üretim ve işletme planlaması, tarımsal ürünlerin pazarlanması, kırsal kalkınma, örgütlenme, tarım politikası gibi alanlarda ülke ve çiftçi ihtiyaçlarında karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik çalışmaları yürüten bir bölümdür.

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı bünyesinde Tarım İşletmeciliği ile Tarım Politikası ve Yayım adı altında iki Alt Anabilim Dalı bulunmaktadır. Her Anabilim dalı kendi alanında öğretim-egitim ve araştırma birimi niteliğindedir. Tarım Ekonomisi Bölümü, altı öğretim üyesi ve iki araştırma görevlisinden oluşmaktadır. Bölümde 2001-2002 eğitim-öğretim yılından itibaren yüksek lisans eğitimi başlamıştır. Yüksek lisans düzeyinde ilk mezunlarını 2005-2006 eğitim-öğretim döneminde vermiştir.

Tarım Ekonomisi, ekonomi biliminin temel ilkelerini kullanarak tarımsal problemlere çözüm arayan bir bilim dalıdır. Dünyada Tarım Ekonomisi eğitimi genel olarak Ziraat Fakülteleri içinde yapılmaktadır. Bir tarım işletmesinin en yüksek düzeyde gelir elde etmesi ancak üretim ve işletme planlaması ile gerçekleşebilir. Belli ürünleri yetiştirmek üzere hangi tekniklerin uygulanacağını bilmek kesinlikle yeterli değildir. Tarım ekonomisti girdilerin hangi düzeyde uygulanması gerektiğini analiz eder, alternatif tekniklerin hangisinin daha ekonomik olacağına karar verir, işletmenin içinde bulunduğu koşulları ve kısıtlılıklarını göz önüne alarak hangi üretim dalına ne ölçüde yer verilmesi gerektiğini belirler. Tarım işletmesinin muhasebesinin tutulması da bu etkinliklere eklenmelidir. Tarımsal Pazarlama da tarım ekonomistlerinin çalışma alanları arasındadır.

Diğer bilgilerin yanı sıra, Tarımsal Yayım ve Haberleşme, Kırsal Sosyoloji bilgileri ile donatılan tarım ekonomistleri, tarıma dayalı sanayi kuruluşlarının çiftçilerle başarılı ilişkiler kurmalarında etkili olmaktadır. Ayrıca Tarım Ekonomistleri, tarım sektörünü geliştirmek, çiftçilerin yaşam düzeylerini iyileştirmek ve tüketicileri aşırı fiyat artışından korumak, tarımsal ürünler dışsatımını arttırmak amacıyla devletin uyguladığı plan ve programlar ile ilgilenirler. Tarım politikası diye tanımlanan bu alan tarım ekonomisinin makro düzeydeki başlıca dalıdır.

Programın Öğretim Yöntemi, Eğitim Dili ve Öğrenci Kabulü

Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümümüz yukarıda bahsedilen tüm bu imkanlar kapsamında öğrencilere kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve/veya girişimcilik alanında iş fırsatı sunan, nitelikli ara eleman yetiştirmeyi amaçlayan dört yarıyıllık tam zamanlı bir lisans programıdır. Fakültemizin en çok tercih edilen programları arasında yer alan Tarım Ekonomisi Bölümü her yıl %100 doluluk oranı ile örgün eğitime devam etmektedir. Eğitim dili Türkçe olmakla birlikte zorunlu yabancı dil dersi İngilizce'dir ve ek olarak mesleki yabancı dil dersi de müfredatında seçmeli ders olarak bulunmaktadır. Programımızın örgün öğretim programı Eylül 2022 tarihi verilerine göre 7 kişilik kontenjan hakkına sahiptir. Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı yeni yönetmeliğe göre yüksek lisans programına 2022 ALES Sayısal puan türüne göre 55 barajı ile alım yapılmaktadır.

Programın İdari Yapısı Öğretim Kadrosu

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı kadrolu olarak görev yapan üç Profesör, bir Doçent, iki Doktor Öğretim Üyesi, iki Araştırma Görevlisi olmak üzere toplam 8 öğretim elemanı bulunmaktadır. Program başkanı bölüm başkanına bölüm başkanı da birim yöneticisine bağlı olarak görev yapmaktadır. Program başkanı ve bölüm başkanı ortaklaşa buldukları bir komisyonda programa ait dersler, öğretim planı, staj kriterleri ve sınav takvimi gibi konuları aktif olarak planlamaktadır. Aşağıda aktarılanlardan da anlaşılacağı üzere programımız hedefleri olan bu hedeflerin ulaşılabilirliğini sürekli test ederek bu hedeflere doğru ilerleyen, şeffaf ve katılımcı bir yönetim tarzıyla ilgili tüm paydaşları sürece dâhil etmeye çalışan deneyimli kadrosuyla güçlü ve rekabetçi bir yapıya sahiptir.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalına ait öğretim kadrosunun mevcut durumuna yönelik detaylı bilgiler aşağıdaki tablolarda bilgilerinize sunulmuştur.

Tablo 1 Programdaki Öğretim Kadrosu Dağılımı

Akademik Unvan	Yaş Grupları							
	<30		30-39		40-49		50-59	
	K	E	K	E	K	E	K	E
Profesör							2	1
Doçent			2					
Dr. Öğr. Üyesi					1			
Arş. Gör.			2					

Tablo 2 Öğretim Kadrosunun Ders Yüğü Dağılımlarına Yönelik İstatistikler (2022 Yılı)

Sözleşmeye Esas Görev Tanımı Kapsamında Akademik Unvanlara Göre Olması Gereken Minimum Ders Yüğü ve Mevcut Ders Yüğü Dağılımları

Akademik Unvan	Ad, Soyadı	En Az	Mevcut Ders Yüğü
Prof. Dr.	Sibel TAN	10	33
Prof. Dr.	Duygu AKTÜRK	10	37
Prof. Dr.	Arif SEMERCİ	10	29
Doç. Dr.	Bengü EVEREST	10	27
Doç. Dr.	Özge Can NİYAZ ALTINOK	10	32
Dr. Öğr. Üyesi	Selma KAYALAK	10	13

Tablo 3 Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı

2021-2022	Yüksek Lisans
Programda Aktif Kayıtlı Öğrenci Sayısı	38
Anabilim Dalında Kadrosu Bulunan Öğretim Elemanı Sayısı	6,4

Tablo 4 Öğretim Elemanlarının Akademik Yayınlarına Yönelik İstatistikler (2022-2023 Yılı)

Akademik Unvan Ad, Soyadı	Uluslararası + Ulusal Hakemli Dergi, Kongre, Sempozyum vb. Yayınlanan Makale, Bildiri Sayısı	Toplam Atıf Sayısı	Sosyal Bilimler Alanında ISI Indexlerine Giren Dergilerde Aldıkları Atıf Sayısı	Akademik Ders Kitabı ve Kitap Bölümleri
Prof. Dr. Sibel TAN	3	20	-	2
Prof. Dr. Duygu AKTÜRK	2	64	23	-
Prof. Dr. Arif SEMERCİ	6	50	16	-
Doç. Dr. Bengü EVEREST	6	30	-	3
Doç. Dr. Özge Can NİYAZ ALTINOK	8	30	5	1
Dr. Öğr. Üyesi Selma KAYALAK	4			2
Arş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER	3	6	-	1
Arş. Gör. Eylem DURMUŞ	4	10	2	1
Toplam	43	210	46	10

Tablo 5 Öğretim Üyesi Kadrosunun Analizi

Öğretim Kadrosu			Deneyim Yılı			Etkinlik düzeyi (Yüksek, Orta, Düşük, Yok)		
Akademik Unvan	Son Mezun Olduğu Kurum ve Yılı	Halen Öğretim Görüyorsa Hangi Aşamada Olduğu	Kamu, Özel Sektör, Sanayi,	Kaç Yıldır Bu Kurumda	Öğretim Üyeliği Süresi	Meslek Kuruluşlarında	Kamu, Sanayi ve Özel Sektöre Verilen Bilimsel Danışmanlıkta	Araştırmada
Prof. Dr.	Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2001	-	12	18	18	Yüksek	Yüksek	Yüksek
Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2000	-	32	21	33	Orta	Yüksek	Yüksek
Prof. Dr.	Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 1998	-	23	5,5	11	Yüksek	Yüksek	Yüksek
Doç. Dr.	Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2015	-	-	16	7	Orta	Orta	Yüksek

Dr. Öğr. Üyesi	Namık Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2015	-	12	13	5	Düşük	Yüksek	Orta
Dr. Öğr. Üyesi	Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2010	-	25	13	9	Yüksek	Yüksek	Yüksek
Arş. Gör.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2018	Doktora	3	4,5	4,5	Düşük	Düşük	Orta
Arş. Gör.	Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomi, 2016	Doktora	3	4,5	4,5	Düşük	Düşük	Orta

Tablo 6 Öğretim Kadrosunun Tamamlanan veya Halen Devam Etmekte Olan Projeleri (2023 Yılı)

Akademik Unvan- Ad, Soyadı	BAP, TÜBİTAK, GMKA, AB, BM vb. Proje Sayısı	Proje Kapsamında Görevi
Prof. Dr. Sibel TAN	2	Yürütücü/Danışman
Prof. Dr. Duygu AKTÜRK	1	Danışman
Prof. Dr. Arif SEMERCİ	-	-
Doç. Dr. Bengü EVEREST	1	Danışman
Doç. Dr. Özge Can NİYAZ ALTINOK	4	Yürütücü
Dr. Öğr. Üyesi Selma KAYALAK	2	Yürütücü/Danışman
Arş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER	1	Araştırmacı
Arş. Gör. Eylem DURMUŞ	1	Araştırmacı

Tablo 7. Öğretim Kadrosunun Aldığı Burs ve Ödüller

Akademik Unvan Ad, Soyadı	Burs, Ödül, Destek Adı / Tarihi / Veren Kurum
Prof. Dr. Sibel TAN	Yok
Prof. Dr. Duygu AKTÜRK	Yok
Prof. Dr. Arif SEMERCİ	Yok
Doç. Dr. Bengü EVEREST	Yok
Doç. Dr Özge Can NİYAZ ALTINOK	Yok
Dr. Öğr. Üyesi Selma KAYALAK	Yok
Arş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER	Yok
Arş. Gör. Eylem DURMUŞ	Yok

Tablo 8 Öğretim Kadrosunun Marka, Tasarım, Patent Sayıları

Prof. Dr. Sibel TAN	Yok
Prof. Dr. Duygu AKTÜRK	Yok
Prof. Dr. Arif SEMERCİ	Yok
Doç. Dr. Bengü EVEREST	Yok
Doç. Dr Özge Can NİYAZ ALTINOK	Yok
Dr. Öğr. Üyesi Selma KAYALAK	Yok
Arş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER	Yok
Arş. Gör. Eylem DURMUŞ	Yok
Toplam	0

Programın Vizyon ve Misyonu

Programın Vizyonu; Tarım Ekonomisi bilim alanında uluslararası düzeyde lisans ve lisansüstü programı oluşturmak. Tarım ekonomisi alanında tanınan bilinen güvenilir bir bölüm haline gelmektir.

Programın Misyonu; Türk tarım sektörünü, çağdaş uluslararası kabul gören gelişmiş ülkeler düzeyine çıkartacak bilimsel çalışmaları yapmak. Çıktıları paydaşlara yaymak ve bu çalışmaları yapabilecek ziraat mühendislerini yetiştirmektir.

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel değerler;

- Ekonomi biliminin temel prensiplerini kullanarak tarımın ekonomik sorunlarını tespit ederek çözüm üretebilme becerisi
- Tarım politikası alanında ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip eden. Ulular arası politikaların Türk tarım sektörü ve tarım politikaları üzerindeki etkisini tahmin edip bu konuda politika ve strateji geliştirme becerisi
- Ulusal ve uluslararası kırsal kalkınma politikalarını takip ederek kırsal sorunlara çözüm üretecek projeler geliştirme becerisi
- Tarımsal ve tarıma dayalı sanayi ürünlerinin iç ve dış pazardaki durumu ile ilgili araştırma yapma becerisi
- Tarımda kullanılan üretim faktörlerinin teknik ve ekonomik analizlerini yaparak geleceğe yönelik doğru kararlar alabilme becerisi
- Örgütlenme konusunda temel kavramları bilen ve ülkesel düzeyde örgütlenmeye yönelik çalışmalarda yer alabilme becerisi
- Belirlenen sorunlara çözüm üretebilmek için makro ve mikro düzeyde verileri toplayarak uygun bilgisayar programları kullanma ve gerekli istatistik, ekonomik ve ekonometrik analizleri yapabilme becerisi.
- Tarımsal işletmeler için plan proje ve fizibilite etütlerini yapabilme becerisi

- Tarımsal ve kırsal kalkınma çalışmalarında plan, proje, uygulama ve yönetme becerisi
- Tarımsal üretim faaliyetleri hakkında teknik bilgilerini işletme yönetim bilgileri ile birleştirerek yönetme becerisi
- Tarımsal sigorta ve risk yönetimi konusunda bilgi ve tecrübe sahibi olma, bu bilgileri üreticilere aktarabilme becerisi
- Alanında analitik düşünebilme, özgün fikirler yaratabilme, grup çalışmalarına açık, düşüncelerini yazılı ve sözlü bir şekilde ifade ederek dinamik, sosyal ve girişimci olma becerisi
- Üreticilere yönelik tarımsal bilgi-teknoloji aktarımda ve danışmalık yapabilme becerisine sahip olmak
- Yapılacak çalışmalarda kurumlar arası iş birliği yapabilme becerisi
- Meslek etiği açısından bilinçli, doğal kaynakların ve çevrenin korunması konusunda duyarlı olma becerisi

Programın Amacı

Programın amacı; programı başarı ile tamamlayan öğrencilere Yüksek Ziraat Mühendisi unvanının yanı sıra mezun oldukları ve uzmanlık alanları olan Tarım Ekonomisi Bölümünde ihtisaslaştıklarına dair yetkinlikleri sağlamaktır.

Programın Hedefi

Programın hedefi özel sektörde ve kamuda, yetkin ve yeterli Tarım Ekonomisti Ziraat Mühendislerinin ulusal ve uluslararası piyasa isteklerini karşılayacak şekilde ülke tarımına hizmet etmelerini sağlamaktır.

Kazanılan Derece

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalını bitiren öğrenciler yüksek lisans ve doktora diploması almaya hak kazanmakla birlikte ayrıca “Yüksek Ziraat Mühendisi” unvanı almaya hak kazanmaktadır. Bu programdan mezun olabilmek için öğrencilerin; yüksek lisans programından en az 120 AKTS kredisi tamamlamaları zorunludur.

Öğrencilerin Programı Seçerken Sahip Olması Gereken Yetkinlikler

Öğrencilerin bir lisans mezunu olması gerekliliklerin yanı sıra Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı yeni yönetmeliğe göre yüksek lisans programına 2022 ALES Sayısal puan türüne göre 55 barajı ile alınmaktadır.

Öğrencilerin Öğrenimleri Sonunda Sahip Olacağı Yetkinlikler

Öğrenciler Tarım Ekonomisi Anabilim Dalında 2 yıllık yüksek lisans programı eğitiminden sonra kazanmalarını hedeflediğimiz yetkinler aşağıdaki gibidir;

1. Ekonomi biliminin temel prensiplerini kullanarak tarımın ekonomik sorunlarını tespit ederek çözüm üretebilme becerisi
2. Tarım politikası alanında ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip eden. Ulular arası politikaların Türk tarım sektörü ve tarım politikaları üzerindeki etkisini tahmin edip bu konuda politika ve strateji geliştirme becerisi
3. Ulusal ve uluslararası kırsal kalkınma politikalarını takip ederek kırsal sorunlara çözüm üretecek projeler geliştirme becerisi
4. Tarımsal ve tarıma dayalı sanayi ürünlerinin iç ve dış pazardaki durumu ile ilgili araştırma yapma becerisi
5. Tarımda kullanılan üretim faktörlerinin teknik ve ekonomik analizlerini yaparak geleceğe yönelik doğru kararlar alabilme becerisi
6. Örgütlenme konusunda temel kavramları bilen ve ülkesel düzeyde örgütlenmeye yönelik çalışmalarda yer alabilme becerisi
7. Belirlenen sorunlara çözüm üretebilmek için makro ve mikro düzeyde verileri toplayarak uygun bilgisayar programları kullanma ve gerekli istatistik, ekonomik ve ekonometrik analizleri yapabilme becerisi.

8. Tarımsal işletmeler için plan proje ve fizibilite etütlerini yapabilme becerisi
9. Tarımsal ve kırsal kalkınma çalışmalarında plan, proje, uygulama ve yönetim becerisi
10. Tarımsal üretim faaliyetleri hakkında teknik bilgilerini işletme yönetim bilgileri ile birleştirerek yönetim becerisi
11. Tarımsal sigorta ve risk yönetimi konusunda bilgi ve tecrübe sahibi olma, bu bilgileri üreticilere aktarabilme becerisi
12. Alanında analitik düşünebilme, özgün fikirler yaratabilme, grup çalışmalarına açık, düşüncelerini yazılı ve sözlü bir şekilde ifade ederek dinamik, sosyal ve girişimci olma becerisi
13. Üreticilere yönelik tarımsal bilgi-teknoloji aktarımda ve danışmalık yapabilme becerisine sahip olmak
14. Yapılacak çalışmalarda kurumlar arası iş birliği yapabilme becerisi
15. Meslek etiği açısından bilinçli, doğal kaynakların ve çevrenin korunması konusunda duyarlı olma becerisi ilgili sektörlerle iş birliği sonucu seminer, panel ve konferanslar düzenlenmekte ve işletme ziyaretlerine gidilmektedir.

Programın Mevcut Öğrenci Profili

Hemen her alandan her öğrencinin tercih ettiği bir yüksek lisans programı olan ve ALES Sayısal 55 puan almış olanları kabul eden Tarım Ekonomisi Anabilim Dalında genel olarak yoğunlukla Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Edirne, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Manisa, Tekirdağ illerinden ve bu illerin ilçelerinden gelen mezunlar tercih etmektedir.

Program Mezunlarının Mesleki Profili

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı mezunları kamu kurumlarında, özel işyerlerinde, sivil toplum kuruluşlarında veya yasal şartları sağladıktan sonra girişimci olarak kendi işyerlerini açıp çalışabilmektedirler. Programımızı başarıyla tamamlayan öğrenciler çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren tarımsal ve genel bankalarda, tarım ve genel sigorta şirketlerinde, Bakanlığa bağlı Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinde veya Tarımsal Araştırma Enstitülerinde ve üniversitelerde iş imkânlarına sahip olabilmekte, ayrıca; kendi işletmelerini kurma ve yönetim becerilerine de sahip olmaktadır.

Programın Paydaşları

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı öğrencilerinin ve akademik personelinin; araştırmalar, staj ve öğrenci hareketlilikleri, mezunlarımızın iş imkânları açısından ortak paydada buluşabildiği paydaşları aşağıda özetlenmiştir.

- Valilik, Kaymakamlık ve diğer resmî kuruluşlar,
- Yüksek Öğretim Kurulu,
- Üniversitelerarası Kurul,
- Ulusal ve Uluslararası Eğitim ve Araştırma Kurumları,
- Özel Sektör Kuruluşları (Anadolu Etap, Ovalı Tarım, Dardanel vb.),
- Sivil Toplum Kuruluşları (Ziraat Odası, Ziraat Mühendisleri Odası, Tarımsal Birlik ve Kooperatifler),
- Bankalar (Ziraat Bankası, Deniz Bank vs.),
- T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı,
- Çanakkale İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,
- Çanakkale İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri,
- Akademik personelimiz ve aileleri,
- İdarî personelimiz ve aileleri,
- Öğrencilerimiz ve aileleri,
- Mezunlarımız

Programın İletişim Bilgileri

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü 17100 Merkez/ ÇANAKKALE

Tarım Ekonomisi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sibel TAN

E-posta: sibeltan@comu.edu.tr

Telefon: 0 (286) 218 0018 **Dâhili:** (23011)

Faks: 0 (286) 218 0545

Kamtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/arsiv/haberler>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Öğrenci Kabulleri

Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı yüksek lisans programına öğrenci kabulleri, Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığı ile Rektörlük tarafından belirlenen ilkeler ve akademik takvim ile ilan edilen tarihler arasında, istenen belgeler ile Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrenci işleri kayıt bürosu tarafından yapılmaktadır. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı yeni yönetmeliğe göre yüksek lisans programına 2022 ALES Sayısal puan türüne göre 55 barajı ile öğrencileri kabul etmektedir. Buna istinaden program örgün öğretim olarak 7 kişilik örgün öğretim kontenjanıyla eğitim-öğretime devam etmektedir. Programımızın eğitim dili Türkçedir. Tarım Ekonomisi Anabilim Dalına kaydolan öğrenciler, programdan mezun olabilmek için öngörülen müfredattaki tüm dersleri almak zorundadırlar.

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalından mezun olan öğrenciler başta yönetim olmak üzere kamu ve özel sektör işletmelerin tüm bölümlerinde (üretim, yönetim, halkla ilişkiler, kurumsal iletişim, insan kaynakları, muhasebe, pazarlama, finansman, bankacılık, sigortacılık, mümessillik vb. gibi) çalışma olanaklarına sahiptirler. Programımız bu kapsamda mezunlarının, nitelikli biçimde yetişmiş işgücü potansiyeli olarak, çalışacakları sektörle ilgili ulusal ve uluslararası platformda yaşanan güncel gelişmeleri takip eden, iletişim becerisi yüksek, özgüveni tam, girişimci ve yenilikçi uzmanlar olarak hizmet vermelerini hedeflemektedir. Bu doğrultuda öğrencilere işletmelerin sahip oldukları para, insan gücü, bilgi ve teknolojiden en iyi biçimde yararlanmayı sağlayacak çalışma düzeninin planlanması için ofis bilgilerini arttırmaya yönelik teorik bilgiler verilmekte, uygulamalı derslerle de öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadır. Özellikle istatistik, ekonomi, girişimcilik ve işletme yönetimi, inovasyon, araştırma- geliştirme, proje yönetimi, insan kaynakları yönetimi, halkla ilişkiler, örgütsel davranış ve örgüt psikolojisi başta olmak üzere ilgili tüm beşerî ve teknik alanlarda kendini yetiştirmeye hevesli;

- Ekip ve proje çalışmalarına yatkın;
- İnsan ilişkileri ve iletişime azami derecede önem veren;
- Girişimcilik ruhuna sahip;
- Bilgisayar bilen (azami Office ve SPSS programları düzeyinde);
- Yabancı dil öğrenmeye önem veren öğrenciler yetiştirmeyi amaç edinmektedir.

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı yüksek lisans programına 2002 yılında öğrenci almaya başlamış ve ilk mezunlarını 2003 yılında vermiştir. Tarım Ekonomisi Bölümü öğretim doluluk oranımız %100'dür.

Tablo 9. Programa Kayıtlı Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler

	Yüksek Lisans
Aktif Kayıtlı Öğrenci Sayısı 2022-2023	

Tablo 10 Programdan Mezun Olan Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı Yılı	Yüksek Lisans
2022-2023	27

Tablo 11 Programa ALES ve Yabancı Dil Sınavıyla Kayıt Olan Öğrenci Sayısı

	Yüksek Lisans
Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı (2022-2023)	3

Tablo 12 Öğrencilerin Derslere Devam Durumları

Derslere Sürekli Devam Eden Ortalama Öğrenci Sayısı	Yüksek Lisans
Tarım Ekonomisi A.B.D. (2022-2023)	6,4

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/ubys-ogrenci-bilgi-sitemi-modulu-r39.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☒ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	---

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yatay ve Dikey Geçişler ve Ders Sayma

Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yükseköğretim kurumu içindeki başka bir enstitü anabilim/ana sanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş yoluyla kabul edilme koşulları ilgili senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir.

Tüm yatay geçişler, 24/4/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yüksek Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre yapılır. ÇOMÜ'ye bağlı enstitüler arası yatay geçişler ise, Yükseköğretim Kurumlarında Yüksek Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş ile Kurumlar Arası Kredi Transferi

Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve Üniversite Senatosunca kabul edilen esaslara göre yapılmaktadır. Yatay geçiş yapan öğrencilerin öğrenim sürelerinin hesabında, öğrencilerin gelmiş olduğu kurumda geçirmiş olduğu süreler de hesaba katılır. Toplam süre, kanunla belirtilen süreyi aşamaz.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/mevzuat-r49.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Öğrenci Değişimi

Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Programımızdaki öğrenciler, yabancı dil, mülakat, not ortalaması gibi istenen şartları yerine getirdikleri takdirde lisans eğitimlerinin belirli bir döneminde başka bir yükseköğretim kurumunda yurt dışı (Erasmus) öğrenci programları ile eğitim görebilirler. Üniversitemizin ise bu konuda anlaşmalı olduğu üniversiteler bulunmaktadır. Bunlara Erasmus ve Dış İlişkiler Koordinatörlüğü web sitemizden aktif olarak ulaşılmaktadır. Ayrıca Fakültemizde öğrenci değişim programlarıyla da ilgili bir koordinatörlük bulunmakta ve öğrencilerimiz aktif olarak buradan ve kendi program danışmanlarından destek almaktadır.

Erasmus programı, Avrupa'daki yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile çok yönlü iş birliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik Avrupa Birliği'nin bir eğitim programıdır. Yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile ortak projeler üretip hayata geçirmeleri, öğrenci, idari ve akademik personel eğitimi yapabilmeleri için hibe niteliğinde karşılıksız mali destek sağlamaktadır. Erasmus öğrenim hareketliliği, Yükseköğretim Kurumu öğrencilerinin bir akademik yıl içerisinde eğitimlerinin bir veya iki dönemini Avrupa Birliği üyesi bir ülkedeki anlaşmalı bir yükseköğretim kurumunda gerçekleştirmesi olarak tanımlanmaktadır.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/farabi-r48.html>
<http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/erasmus-r47.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Danışmanlık ve İzleme

Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Danışmanlar, sözlü sınav komisyonu oluşturma, kayıt yenileme, ders ekleme bırakma işlemlerine onay vermekle ve öğrencilerin kayıtlı oldukları programı izlemelerinde; eğitim-öğretim çalışmaları ve üniversite yaşamıyla ilgili sorunlarının çözümünde rehberlik yapmakla görevlidirler. Program öğrencilerin başarısını takip etme, danışmanlık hizmeti verme, niteliklerini geliştirme ve izleme sorumluluğunu yüklenmiştir. Öğrenci başarısının

değerlendirilmesi ve izlenmesi öğretimde amaçlanan hedeflere ulaşılmasının bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Başarı, bireysel sınav notu ve sınıf bazında genel ortalamaların izlenmesi ile değerlendirilmektedir. Aynı zamanda danışman öğretim elemanı öğrencileri birinci sınıftan itibaren her konuda bilgilendirmek, yönlendirmek ve takip etmek durumundadır. Fakültemizde tüm bölüm başkanlıklarına bağlı programların program danışmanı öğretim elemanları bulunmaktadır. Program danışmanı olan öğretim elemanları ise öğrencilerin sadece staj, kayıt yenileme, ders kayıt veya ders danışmanlık işlemleriyle değil aynı zamanda onlarla dostane ilişkiler içerisinde girerek tıpkı bir mentor veya koç gibi öğrenciler yönlendirilmeye çalışılmakta ve destek görmektedirler. Bunun yanı sıra Tarım Ekonomisi Anabilim Dalındaki tüm öğretim elemanları öğrencilerle yakın ilişkiler içerisinde olup onları yönlendirmektedir. Öğretim elemanlarıyla bu şekilde rahat iletişim kurup destek görmek de öğrencilerimizin motivasyonunu arttırmakta ve memnuniyet düzeylerini ciddi oranda etkilemektedir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/sinif-danismanlari-r43.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Başarı Değerlendirmesi

Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Üniversitemizde; ara sınav, ara sınav mazeret sınavı, yarıyıl sonu sınavı ve bütünleme sınavları yapılır. Ayrıca öğrencilerimizin talep de bulunduğu ilgili bazı dersler için yaz okulu da açılabilir. Yanı sıra öğrencilerimizin iş yükü ve performansı Bologna sistemine göre AKTS Bilgi Paketinde ve UBYS Öğrenci Bilgi Sisteminde aktif biçimde takip edilmekte, sınav yükleri ağırlıklarına göre değiştirilebilmektedir. Sınavlarımız;

- a) **Ara Sınavlar / Vizeler:** her ders için en az bir kez yapılır. Ara sınav programı; her yarıyılın ilk dört haftası içinde derslerden sorumlu öğretim elemanlarının görüşü alınarak yönetim tarafından organize edilir ve tarihler buna göre ilan edilir. Ara sınav notları dönem sonu sınavlarından en az iki hafta önce ilan edilmektedir.
- b) **Yarıyıl Sonu / Final Sınavları:** En az on dört haftalık eğitim-öğretim döneminden sonraki iki hafta içerisinde yapılır. Her ders için yarıyıl sonu sınavı yapılır. Yarıyıl sonu sınavına katılmayan öğrenciler o dersten başarısız sayılır ve başarı notu olarak FF verilir. Yarıyıl sonu sınavları ile ilgili takvim, birimlerin önerileri alınarak Üniversite Senatosu tarafından belirlenir. Yarıyıl sonu sınav programları, dekanlık ve yükseköğretim müdürlükleri tarafından hazırlanır ve sınavlardan en az iki hafta önce ilan edilir. Yarıyıl sonu sınavı için mazeret sınavı açılmaz.
- c) **Mazeret Sınavları:** Haklı ve geçerli nedenlere dayalı mazereti dolayısıyla ara sınava katılmayan ve sınavdan sonraki bir hafta içerisinde durumunu belgeleyen öğrencilerin mazeretlerinin ilgili yönetim kurullarınca kabul edilmesi halinde, öğrencinin katılmadığı ara sınavlar o yarıyıl içinde öğretim elemanının belirlediği tarihte yazılı olarak yapılır. Mazeret sınavlarına herhangi bir nedenle girmeyen öğrencilere, tekrar mazeret sınavı açılmaz.
- d) **Bütünleme sınavları:** Dönem sonu sınavları sonucunda başarısız olanlar başarısız oldukları derslerin bütünleme sınavlarına girebilirler. Bütünleme sınavına

girmeyenler başarısız sayılırlar ve bu öğrencilere ayrıca bir sınav açılmaz. Bütünleme sınavları dönem sonu sınavlarının bitiminden itibaren üçüncü haftada yapılır. Bütünleme sınavları için mazeret sınavı açılmaz.

Bu sınavlar sonunda, mezun olabilmesi için başarması gereken toplam ders sayısını, beşe indiremeyen öğrencilerin üniversite ile ilişkileri kesilir. Genel olarak tüm sınav sonuçları onbeş gün içerisinde dersin ilgili öğretim elemanı tarafından Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğrenci Bilgi Sistemi internet sayfasında ilan edilir. Sınav sonuçlarının açıklanmasından itibaren sınav belgeleri üç yıl süreli saklanır. Derslerde devamsızlık sınırını aşan öğrenciler, o derse devam etmemiş sayılırlar, sınavlara alınmazlar ve o dersten başarısız kabul edilirler. Öğrenciler, ilgili kurullarca kabul edilen sağlık raporlarının kapsadığı süreler içinde de devamsız sayılırlar. Ara sınav ve dönem içi etkinliklerden alınan notların ortalamasının % 40'ı, yarıyıl sonu veya bütünleme sınav notunun % 60 katkısı alınarak ilgili öğretim elemanı tarafından belirlenir ve öğretimin ilk iki haftasında öğrencilere bildirilir. Dersin öğretim elemanı tarafından, her ders için öğrencilerin aldıkları başarı notları 100 puan üzerinden ele alınarak başarı notu değerlendirme tablosuna uygun olarak dersin yarıyıl sonu başarı notu harfli ve katsayılı not biçiminde, aşağıdaki tablodaki gibi takdir edilir:

90-100 Puan- AA (Katsayı 4.0, AKTS)

85-89 Puan- BA (Katsayı 3.5, AKTS)

80-84 Puan- BB (Katsayı 3.0, AKTS)

70-79 Puan- CB (Katsayı 2.5, AKTS)

60-69 Puan- CC (Katsayı 2.0, AKTS)

55-59 Puan- DC (Katsayı 1.5, AKTS)

50-54 Puan- DD (Katsayı 1.0, AKTS)

40-49 Puan- FD (Katsayı 0.5, AKTS)

0-39 Puan- FF (Katsayı 0, AKTS)

Yeterli- YE (Katsayı-, AKTS)

Yetersiz- YS (Katsayı-, AKTS)

Devamsız- DS (Katsayı 0(Kredili dersler için))

Buna göre öğrenci;

a) DS: Devamsız

b) G: Geçer

c) K: Kalır

d) M: Muaf

e) Geçer (G) ve Kalır (K) notları uzmanlık alan, dönem projesi ve seminer dersleri için kullanılır. Bu iki not genel not ortalamasına katılmaz.

f) Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az CC notu, doktora öğrencisinin ise en az CB notu almış olması gerekir. Seminer dersi, tez önerisi sınavı, yeterlik sınavı, uzmanlık alan dersi ve dönem projesi dersinden başarılı sayılabilmek için G notunu almış olmak gerekir.

2547 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde belirtilen ortak zorunlu derslerinden alınan (YE) ve (YS) notları ile kredisiz dersler için (DS) notları ağırlıklı not ortalamasının hesabında dikkate alınmazlar; ancak kredili derslerde (DS)'nin karşılığı 0.00 sayılır. Bir dersten başarılı sayılabilmek için diğer şartlara ek olarak o dersin yarıyıl sonu veya bütünleme sınavından en az 50 puan almak gerekir, alamayanlar not ortalaması ne olursa olsun başarısız (FD ve altı) sayılır.

Böylelikle öğrencilerimizin başarı durumları, üniversitemiz sınav yönetmeliğinin 22. maddesine göre derslerden almış oldukları notlar ve derslerin kredileri ile hesaplanan "Yarıyıl/Dönem Not Ortalaması (DNO)" ve "Genel Not Ortalaması (GNO)" değerleriyle izlenmiş olur. DNO bir yarıyıldaki aldıkları derslerin her birinin kredisi ile bu derslerden alınan

notların çarpımları toplamının aynı derslerin kredi toplamına bölünmesi, GNO ise tüm yarıyıllarda aldıkları derslerin her birinin kredisi ile bu derslerden alınan notların çarpımları toplamının tüm derslerin kredi toplamına bölünmesi ile elde edilir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/mevzuat-r49.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Programdan Mezuniyet Koşulları

Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır. Fakültemizde ilgili bölüm başkanlıklarından oluşan mezuniyet kriterleri belirleme ve mezuniyet komisyonu bulunmaktadır. Bir öğrencinin öğrenimini başarı ile bitirerek Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı yüksek lisans derecesi elde edebilmesi için programda alması gereken zorunlu ve seçimsel derslerin (120 ATKS karşılığı) tümünden başarılı olması ve uzmanlık alan dersi en az iki dönem başarı ile alınmalıdır. GNO'su 2.00 ve üzerinde olan öğrenciler koşullu başarılı derslerden de başarılı kabul edilirler.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/mevzuat-r49.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Tanımlanan Program Eğitim Amaçları

Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır. Programımız eğitim programlarında üniversitemizin ve enstitü kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçları ve hedefleri dikkate almaktadır. Bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi lisansüstü eğitimi için gerekli yeterlilikleri de zaten tanımlamıştır. Mezunların bu yeterliliklere ne kadar sahip olduğu hakkında birim web sitemiz aracılığı ile ölçümler yapılmaktadır. Eğitim programının amaç ve hedefleri, öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve tutumları içerir ve mezundan beklenen yeterlik ve yetkinlikleri tanımlar bu da program çıktılarımızda aktif olarak gözlemlenebilir. Bu amaç ve hedefler, mesleksen ve toplumsal beklentileri karşılmasına yönelik tüm yetkinlikleri kapsamaktadır.

Bu yetkinlikler mezuniyet öncesi eğitime ayrılan süreye uygun ölçüde, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalının tüm yönlerini örneğin işletme, yönetim, pazarlama, finans, muhasebe, organizasyon insan kaynakları yönetimi ile ilgili bilgi ve beceriler yanı sıra sosyal bilimciye, tarım ekonomisine yakışır tutum ve davranışın kazandırılması için davranış bilimleri, psikoloji ve insani bilimlerden de yararlanılmaktadır. Programımıza ait kurumsal amaç ve hedefler ortaya konurken, tanımlanmış ulusal ve uluslararası işletme eğitimi amaç, hedef ya da çıktılarıyla karşılaştırılmış örnek programlar bir komisyon tarafından ortaya konulmuştur.

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalının amacı; uluslararası, ulusal ve bölgesel düzeyde, tarım sektörü ile ilgili mevcut durumu ortaya koyarak, sektörle ilgili ortaya çıkan ve çıkması muhtemel sosyal, ekonomik ve teknik konuları tarım ekonomisi bilim alanının çalışma yöntemlerine göre inceleyerek, tarım sektörünün ekonomik, sosyal ve teknik olarak gelişmesine katkıda bulunmaktır. Bilimsel araştırmalardan elde edilen sonuçları tüm paydaşlarla paylaşmak, politika yapıcı ve karar alıcılara bilgi sunmak da önemli amaçlar arasındadır.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/ubys-ogrenci-bilgi-sitemi-modulu-r39.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Program Amaçlarının Öğrencilerin Kariyer Hedeflerine Uygunluğu

Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Program amaçlarına ulaşma kapsamında Tarım Ekonomisi Anabilim Dalının misyonu ve eğitim amaçları mezunların erişmeyi istedikleri kariyer hedefleri ve mesleki beklentileriyle uyumludur. Yeterli mesleki donanıma sahip, sürekli iyileşmeyi ve yaşam boyu öğrenmeyi ilke edinmiş, çağın gerektirdiği niteliklere sahip Tarım Ekonomisi meslek elemanı yetiştirebilmek için programın öz görevi ile uyumlu amaçlar yukarıdaki bölümlerde de zaten detaylı olarak aktarılmıştır. Programın bu amaçları ve öz görevi tüm iç ve dış paydaşlarımızın görüşleri alınarak benimsenmiş ve bölgesel, ulusal ve küresel ölçekteki gelişmeler de dikkate alınarak gerekli zamanlarda tüm paydaşlarla istişare edilip güncellenmiştir. Tekrar edilecek olursa bu programın amacı kamu ve özel sektör işletme ve kuruluşlarının üretim ve hizmet faaliyetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesinde çalışacak, çağdaş işletmecilik anlayışına uygun ve günümüz teknolojisi ile faaliyet gösteren, meslek elemanı özelliklerine sahip ara elemanlar yetiştirmektir. Programımız bu kapsamda mezunlarının, nitelikli biçimde yetişmiş işgücü potansiyeli olarak, çalışacakları sektörle ilgili ulusal ve uluslararası platformda yaşanan güncel gelişmeleri takip eden, iletişim becerisi yüksek, özgüveni tam, girişimci ve yenilikçi uzmanlar olarak hizmet vermelerini hedeflemektedir. Bu doğrultuda ise öğrencilere işletmelerin sahip oldukları para, insan gücü, bilgi ve teknolojiye en iyi biçimde yararlanmayı sağlayacak çalışma düzeninin planlanması için ofis bilgilerini arttırmaya yönelik teorik bilgiler verilmekte, uygulamalı derslerle de öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadır. Öğrencilerimize sürekli gelişen işletme ve yönetim alanında gerekli eğitim ve öğretimin verilmesini sağlamak amacıyla, ilgili sektörlerle işbirliği sonucu seminer, panel ve konferanslar düzenlenmekte ve işletme ziyaretlerine gidilmektedir. Tarım Ekonomisi Programından mezun olan öğrenciler başta yönetim olmak üzere kamu ve özel sektör işletmelerin tüm bölümlerinde (üretim, yönetim, halkla ilişkiler, kurumsal iletişim, insan kaynakları, muhasebe, finansman, bankacılık, sigortacılık, pazarlama, satış vb. alanlarda) çalışma olanaklarına sahiptirler. Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı mezunları kamu kurumlarında, özel işyerlerinde, sivil toplum kuruluşlarında veya yasal şartları sağladıktan sonra girişimci olarak kendi işyerlerini açıp çalışabilmektedirler. Programımızı başarıyla tamamlayan öğrenciler Yüksek Ziraat Mühendisi ve Doktor unvanları ile, çeşitli sektörlerde

faaliyet gösteren şirketlerin muhasebe, finansman, üretim, pazarlama, satış, insan kaynakları ve idari işler gibi farklı bölümlerinde iş imkanlarına sahip olabilmektedir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/arastirma-yayin/calisma-konulari.html>
<http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/is-olanaklari.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle uyumlu olmalıdır.

Program Amaçlarının Kurum ve Birim Öz Görevlerine Uygunluğu

Program amaçlarının kurum ve birim öz görevlerine uygunluğu kurumun, enstitünün ve bölümün öz görevleriyle uyumlu olmalıdır.

Program amaçlarına ulaşma kapsamında Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı'nın misyonu ve eğitim amaçları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ile öz görevleriyle uyumludur. Bu uyum yukarıdaki bölümlerde olduğu gibi bu bölümde de açıkça aktarılmıştır.

Üniversitemizin misyonu; Eğitim ve öğretimde bilgili, donanımlı, kültürlü ve özgüveni yüksek bireyler yetiştirmeyi hedefleyen; bilimsel çalışmalarda uygulamaya dönük, proje odaklı ve çok disiplinli araştırmalar yapma anlayışını benimsemiş; paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkileri gözeten, bilgiyi, sevgiyi ve saygıyı Çanakkale'nin tarihi ve zengin dokusuyla harmanlayan; kalite odaklı, yenilikçi ve girişimci bir üniversite olmaktır.

Üniversitemizin bu misyonuna karşılık Lisansüstü Eğitim Enstitüsü olarak birimiz bölgenin ihtiyaçları kapsamında uzmanlaştığımız alanlarda yenilikçi projelerle; evrensel değerler doğrultusunda bilimsel araştırma ve eğitim-öğretimde mükemmelliği yakalamak.

Bu doğrultuda ileri teknoloji, bilim, kültür ve iletişim değerlerini harmanlayarak ülkemizin ve global toplumun ekonomik ve sürdürülebilir gelişmesine katkı sağlayan güçlü ve donanımlı mühendislik bilgileri edinmiş nitelikli bireyler yetiştirmek.

Doğal kaynakların toplumların yararına kullanılmasını amaç edinerek bilimsel araştırmaları yürütmek ve tüm sonuçları toplum yararına sunmak.

Edindiği bilgilerin doğruluğu, güvenilirliğini ve güncelliğini değerlendirme ve bilgi üretme yöntemlerine sahip olmak.

Alanı ile ilgili stratejileri yöntem ve teknikleri ölçme, değerlendirme ve uygulama bilgisine sahip olmak.

Sorunları tanımlayan, analiz eden, araştırmalara dayalı çözüm önerilerini geliştiren Yüksek Ziraat Mühendisleri ve Doktorlar yetiştirmektir. **Bu çerçevede Ziraat Fakültesine bağlı Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı misyonu** ise Türk tarım sektörünü, çağdaş uluslararası kabul gören gelişmiş ülkeler düzeyine çıkartacak bilimsel çalışmaları yapmak. Çıktıları paydaşlara yaymak ve bu çalışmaları yapabilecek ziraat mühendislerini yetiştirmektir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/hakkimizda.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Program Amaçlarının Paydaşlar Dahil Edilerek Belirlenmesi

Yeterli mesleki donanıma sahip, sürekli iyileşmeyi ve yaşam boyu öğrenmeyi ilke edinmiş, çağın gerektirdiği niteliklere sahip Tarım Ekonomisi meslek elemanı yetiştirebilmek için programın öz görevi ile uyumlu amaçlar yukarıdaki bölümlerde de zaten detaylı olarak aktarılmıştır. Programımızın gelişebilmesi, eğitim kalitesini artırabilmesi, çağdaş ve modern eğitim teknolojileri ile donatılabilmesi ancak tüm paydaşlarının desteği ile mümkün olabilecektir. Bu amaçla paydaşları belirleyerek onların durumlarını da dikkate alacak şekilde stratejilerini belirlemiştir. Tarım Ekonomisi Bölümü öğrencilerinin ve akademik personelinin; araştırmalar, staj ve öğrenci hareketlilikleri, mezunlarımızın iş imkanları açısından ortak paydada buluşabildiği paydaşları aşağıda özetlenmiştir.

- Valilik, Kaymakamlık ve diğer resmî kuruluşlar,
- Yüksek Öğretim Kurulu,
- Üniversitelerarası Kurul,
- Ulusal ve Uluslararası Eğitim ve Araştırma Kurumları,
- Özel Sektör Kuruluşları (Anadolu Etap, Ovalı Tarım, Dardanel vb.),
- Sivil Toplum Kuruluşları (Ziraat Odası, Ziraat Mühensileri Odası, Tarımsal Birlik ve Kooperatifler),
- Bankalar (Ziraat Bankası, Deniz Bank vs.),
- T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı,
- Çanakkale İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,
- Çanakkale İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri,
- Akademik personelimiz ve aileleri,
- İdarî personelimiz ve aileleri,
- Öğrencilerimiz ve aileleri,
- Mezunlarımız.

Program amaçlarına ulaşma kapsamında Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı'nın misyonu ve eğitim amaçları programımızın tüm iç ve dış paydaşlarının görüşü alınarak belirlenmiş ve içselleştirilip gerekli görüldüğünde bölgesel, ulusal ve küresel ölçekteki gelişmeler de dikkate alınarak gerekli zamanlarda çağın gerekliliklerine göre yeniden tüm paydaşların fikirleri alınarak güncellenmektedir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/paydas-iliskisi-r67.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Program Amaçlarına Erişim

Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Tüm iç ve dış paydaşlarımız ve özellikle öğrencilerimiz ile öğrenci aday arkadaşlarımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tarım Ekonomisi Anabilim Dalının misyon, amaç, hedef, detaylı öğretim planı ve ders içeriklerine programımızın web sayfasından ve ayrıca Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi'nden kolaylıkla ulaşabilmektedirler.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/paydas-iliskisi-r67.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Program Amaçlarının Paydaşlar Dahil Edilerek Güncellenmesi

Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Program amaçlarına ulaşma kapsamında Tarım Ekonomisi Anabilim Dalının misyonu, eğitim amaçları, hedefleri ve öğretim planı yukarıda da detaylı olarak aktarıldığı gibi programımızın tüm iç ve dış paydaşlarının görüşü alınarak belirlenmiş ve içselleştirilip gerekli görüldüğünde bölgesel, ulusal ve küresel ölçekteki gelişmeler de dikkate alınarak gerekli zamanlarda çağımızın ve geleceğin gerekliliklerine uygun olarak yeniden tüm paydaşların fikirleri alınarak güncellenmiştir ve dönem dönem de (en geç 5 yılda bir) güncellenmeye devam etmektedir. Bu kapsamda iç ve dış paydaş danışma kurulları oluşturulmuştur. Program öz görevleri, amaçları, hedefleri ve öğretim planı belirlenirken program danışmanı ilgili bölüm başkanını, birim yöneticisini, programdaki öğretim elemanlarını ve program öğrencilerini toplantıya çağırarak öncelikle iç paydaşların görüşlerinin alındığı bir toplantı organize etmiştir. Ardından dış paydaşlarla gerçekleştirilen toplantılar ve endüstriden gelen talepler doğrultusunda program öz görevi ve amaçları ilgili birim ve kuruma uygun biçimde güncellenmiştir. Bu çerçevede gerek mevcut yüksek lisans öğrencilerimiz gerekse mezun olan öğrencilerimizin fikirleri alınarak eğitim ve öğretim içeriklerimizin zenginleşmesi, daha güncel, daha anlaşılır, daha dengeli, daha eğlenceli ve iş yaşamıyla daha uygun pratik bilgiler içerecek hale getirilmesi için gerekli tüm çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar her akademik yıl yılda bir kez tekrarlanmaktadır. Bu kapsamda gerekli performans göstergeleri ve değerlendirme anketleri oluşturulmuş ve gerçekleştirilen bu toplantılarda ve/veya dönem dönem ilgililere çıktı olarak ya da birim web sitemiz aracılığıyla uygulanmaktadır.

Bu da Tarım Ekonomisi Anabilim Dalının amaçlarına ulaşması yolunda program misyon, amaç, hedef ve öğretim planının iç ve dış paydaşlar sürece dahil edilerek belirlendiğinin açık bir göstergesidir. Ayrıca öğretim planları güncellenirken ayrıca Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından bir incelemeye daha tabi tutulmaktadır.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/stratejik-plan-r17.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

2.7-Test Ölçütü

Program Amaçlarına Ulaşıldığına Dair Test Ölçütleri

Test Ölçütü: Program öğretim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan ölçme ve değerlendirme sürecini ve bu süreç yardımıyla program öğretim amaçlarına ulaşıldığını kanıtlarıyla anlatınız.

Programımızın öz görev, amaç, hedef ve öğretim planı üniversitemizin ve meslek yüksekokulumuzun kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçlar ve hedefler dikkate alınarak hazırlanmıştır. İlgili akademik kurullarda bölümün ve programımızın daha önceki yıllarda belirledikleri amaç ve hedeflerinin ne denli başarılı olduğu, eğitim ve öğretim programlarının öğrencilerin gereksinimleri ile hangi oranda örtüştüğü yine bölümümüz, programımız, birim yöneticilerimiz, birim Bologna koordinatörümüz, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ve/veya üniversitemiz tarafından belirli periyotlarla organize edilen çeşitli iç ve dış paydaş toplantılarıyla değerlendirilmektedir. Ziraat Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi yüksek lisans eğitimi için gerekli yeterlilikleri de tanımlamıştır. Mezunların bu yeterliliklere ne kadar sahip olduğu hakkında birim web sitemiz aracılığı ile ölçümler yapılmaktadır. Ayrıca programımız, bölümümüz ve/veya birimimiz akademik kurul toplantılarının dışında da iç ve dış paydaşlarla yılda en az bir kez danışma kurulu toplantısı gerçekleştirmektedir.

Bu toplantıların yanı sıra programımızın çıktı olarak gerçekleştirdiği anketler ve bunların dışında da birimimizin web sitesinde bulunan iç ve dış paydaş anketleri, öğrencilerimizin staj yaptığı iş yerlerinin değerlendirme anketleri ve mezun öğrenci anketleri bulunmakta ve bu anketlerin sonuçlarına bilgi işlem daire başkanlığımız aracılığı ile ulaşılmaktadır. Bunların dışında programımıza ait akademik kurullar, komisyon toplantıları, eğitim-öğretim bilgi paketi, yıllık faaliyet raporları, yıllık iç kontrol raporları, 5 yıllık stratejik planlar ve gerçekleştirilen bu öz değerlendirme raporu da gerekli test ölçümlerinin birçok farklı yöntemle yapıldığına dair kanıtları içermektedir. Ek olarak daha profesyonel ve öznel online test ölçütleri de geliştirmek için program başkanlığımız birim yöneticiliğimiz ile gerekli çalışmaları aktif olarak yürütmektedir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/puko-dongusu-r30.html>
<http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/stratejik-plan-hedefleri-ve-performans-gostergele-r18.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

3-PROGRAM ÇIKTILARI

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Program Çıktılarının Belirlenme ve Güncellenme Yöntemi ve Amaçlara Uygunluğu

Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı Misyonu ise Türk tarım sektörünü, çağdaş uluslararası kabul gören gelişmiş ülkeler düzeyine çıkartacak bilimsel çalışmaları yapmak. Çıktıları paydaşlara yaymak ve bu çalışmaları yapabilecek ziraat mühendislerini yetiştirmektir. Program çerçevesinde şu yetkinliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır;

1. Ekonomi biliminin temel prensiplerini kullanarak tarımın ekonomik sorunlarını tespit ederek çözüm üretebilme becerisi
2. Tarım politikası alanında ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip eden. Ulular arası politikaların Türk tarım sektörü ve tarım politikaları üzerindeki etkisini tahmin edip bu konuda politika ve strateji geliştirme becerisi
3. Ulusal ve uluslararası kırsal kalkınma politikalarını takip ederek kırsal sorunlara çözüm üretecek projeler geliştirme becerisi
4. Tarımsal ve tarıma dayalı sanayi ürünlerinin iç ve dış pazardaki durumu ile ilgili araştırma yapma becerisi
5. Tarımda kullanılan üretim faktörlerinin teknik ve ekonomik analizlerini yaparak geleceğe yönelik doğru kararlar alabilme becerisi
6. Örgütlenme konusunda temel kavramları bilen ve ülkesel düzeyde örgütlenmeye yönelik çalışmalarda yer alabilme becerisi
7. Belirlenen sorunlara çözüm üretebilmek için makro ve mikro düzeyde verileri toplayarak uygun bilgisayar programları kullanma ve gerekli istatistik, ekonomik ve ekonometrik analizleri yapabilme becerisi.
8. Tarımsal işletmeler için plan proje ve fizibilite etütlerini yapabilme becerisi
9. Tarımsal ve kırsal kalkınma çalışmalarında plan, proje, uygulama ve yönetme becerisi
10. Tarımsal üretim faaliyetleri hakkında teknik bilgilerini işletme yönetim bilgileri ile birleştirerek yönetme becerisi
11. Tarımsal sigorta ve risk yönetimi konusunda bilgi ve tecrübe sahibi olma, bu bilgileri üreticilere aktarabilme becerisi
12. Alanında analitik düşünebilme, özgün fikirler yaratabilme, grup çalışmalarına açık, düşüncelerini yazılı ve sözlü bir şekilde ifade ederek dinamik, sosyal ve girişimci olma becerisi
13. Üreticilere yönelik tarımsal bilgi-teknoloji aktarımda ve danışmalık yapabilme becerisine sahip olmak
14. Yapılacak çalışmalarda kurumlar arası iş birliği yapabilme becerisi
15. Meslek etiği açısından bilinçli, doğal kaynakların ve çevrenin korunması konusunda duyarlı olma becerisi
16. Tarım bilimleri ile ekonomi biliminin temel prensiplerini birlikte kullanarak, tarımın ekonomik sorunlarını kavrayabilme ve çözebilme becerisi.
17. Tarımın ekonomik nitelikli sorunlarını algılayabilme, mikro ve makro düzeyde veri toplama, analiz etme, yorumlama, projeye dayalı çözümler üretebilme.
18. Ekonomi uygulamaları için gerekli çağdaş teknikleri kullanabilme, yorumlayabilme ve sonuçlarını uygulamaya aktarabilme becerisi.
19. Tarımda ve tarıma dayalı sanayide kullanılan üretim faktörlerinin teknik ve ekonomik analizini yaparak, ileriye yönelik doğru kararlar alabilme becerisi.
20. Kaynak kullanımı ile verimlilik ilişkisini çevre, gıda güvenliği ve sürdürülebilirlik hedefleriyle bütünleştirebilme becerisi.
21. Ulusal ve uluslararası ekonomik ve politik gelişmelerin Türk tarım sektörü üzerine yapabileceği etkileri tahmin etme ve bunları yorumlama becerisi.
22. Ulusal ve uluslararası tarımsal piyasaları izleyebilme, piyasa aktörlerinin davranışlarını anlayabilme ve karar alma becerisi.
23. Tarım ve kırsal kalkınmaya yönelik proje planlama ve yönetim becerisi.
24. Üretici ve kurum bazında paydaşlarla iş birliği, iletişim ve eğitimi geliştirme becerisi.
25. Liderlik, organizasyon, zaman ve risk yönetimi, kalite bilinci, verimlilik gibi konularda yönetim becerilerine sahip olabilme.
26. Sorgulayıcı düşünerek yaratıcı ve özgün çözüm yolları bulabilme, çağın ve iş yaşamının koşullarına uygun alternatifler üretebilme.

27. Mesleki, etik değerler ve sosyal sorumluluk bilincine sahip olabilme.
28. Disiplin içi ve disiplinler arası çalışmalara katılma ve ekip ruhu yaratma becerisi.
29. Alanında bağımsız çalışabilme, karar verebilme, fikirlerini sözlü ve yazılı ifade ederek etkin iletişim kurabilme becerisi.
30. Yaşam boyu öğrenmenin gerekliliğini kavrayarak, dinamik, yeniliklere açık, analitik düşünebilen, sosyal yönü kuvvetli kimliğe sahip olabilme.

Bu amaçlar doğrultusunda Tarım Ekonomisi Bölümü mezunlarının kazanmasını beklediğimiz yeterlilikler, öğrenim kazanımları ve bu doğrultuda hazırlanmış program çıktıları ise şöyledir;

Yeterlilik 1.İktisat bilimiyle ilgili terimleri ve temel teorileri kavrar, uygular ve değerlendirir.

Yeterlilik 2.Küresel, bölgesel ve yerel ekonomik gelişmeleri izleyerek bütüncül bir bakışısıyla ortaya koyar, analitik ve sistematik olarak açıklar; dünyadaki siyasal ve sosyal gelişmeleri kavrayıp, değerlendirir.

Yeterlilik 3.İktisadi olayları ve sorunları matematik ve istatistik araçlarla ifade edebilir, bilgisayar paket programlarıyla analiz edip değerlendirir.

Yeterlilik 4.İktisadi bir sorunun proje döngüsünü kendi başına tamamlayabilir, bulguları yorumlayarak çözüm geliştirir.

Yeterlilik 5.Ekip çalışması içinde lider veya ekip üyesi olarak değişik görevler alır, ekip içinde çalışmanın gerekliliklerinin farkındadır. Diğer sosyal bilim alanlarıyla ortaklaşa çalışmalar yürütür.

Yeterlilik 6.İktisatla ilgili olarak Türkçe ve yabancı dilde yayımlanmış bilimsel çalışmalarını takip edip açıklar ve farklı verilerle uygulamasını tekrarlar; bildiri, makale ve proje raporu gibi çalışmaları hazırlar.

Yeterlilik 7.Sorgulayıcı bakışıcısına sahip, başkalarının düşünce ve eylemlerini anlamaya çalışacak kadar açık fikirli, başkalarıyla kolay iletişim kurabilecek kadar sosyalleşmiş, toplumsal değerlere karşı saygılı ve topluluk önünde sunum yapabilecek yetkinliktedir. Bulguları ve düşüncelerini etik bir tarzda sunar ve yorumlar.

Yeterlilik 8.Kamu sektöründe, özel sektörde ve kar-amaçsız sektörde başkasına ait bir işyerinde veya kendi başına çalışmanın gerektirdiği ekonomi mevzuatı, muhasebe ve Türkiye'nin toplumsal/yönetimsel yapısını açıklar.

Öğrenme Kazanımları

Bir öğrenim sürecinin tamamlanmasıyla birlikte öğrenenin ne bileceğini, neyi kavrayacağını ve neyi yapabileceğini anlatan ifadedir. Bu ifade bilgi, beceri ve yetkinlik çerçevesinde tanımlanır.

Öğrenci öğrenme kazanımları, programın aşılacağı veya geliştireceği bilişsel kabiliyetler ve duyuşsal boyutları gösterir. Öğrenme, kapsayıcı, bütüncül ve dönüştürücü etkinliktir. Akademik öğrenim ve öğrenci gelişimini bütünleştirir.

Öğrenme sadece akademik veya bilişsel öğrenme değildir; aynı zamanda duyuşsal gelişimi ve kişiliği kapsayan dönüştürücü bir süreçtir. Aynı bir konu olmasına rağmen konuyla ilgisinden ötürü bir hususa kısaca değinmek gerekir: Öğrenmenin bilişsel (cognitive), duyuşsal (affective) ve devinişsel/davranışsal (psychomotor) boyutları program yeterlilikleri ve ders öğrenme kazanımları ve ölçme değerlendirme mekanizmaları oluşturulurken, dikkate alınacak temel yapı taşlarıdır. Bu nedenle yeterlilikler/kazanımlar yazılırken, öğrenmenin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal yönünün dikkate alınması gerekir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/akademik/bolum-ogretim-plani-ve-ders-icerikleri-r40.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Program Çıktılarını Ölçme ve Değerlendirme Yöntemi

Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Yukarıda da detaylı olarak aktarıldığı üzere bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi lisans eğitimi için gerekli yeterlilikleri de zaten tanımlamıştır. Tarım Ekonomisi Anabilim Dalının program çıktıları belirlenirken de ilgili yönetmelikler ve Bologna sistemi mutlaka dikkate alınmaktadır.

Ayrıca programımız eğitim programlarında üniversitemizin ve fakültemizin kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçları ve hedefleri dikkate almaktadır. Program çıktıları düzenleneceği zaman program danışmanının bölüm başkanına önerisiyle toplantı gündemi oluşturulmakta ve gerekirse akademik kurul organize edilmekte ve tüm ilgililerin görüşü alınmaktadır. Ayrıca gerekli görüldüğü takdirde ve/veya öğretim planı güncellendiğinde program çıktıları da mutlaka güncellenmektedir. Bu kapsamda program çıktılarının sağlanma düzeyinin dönemsel olarak belirlenmesi, eğitim-öğretim bilgi sisteminden ve öğrenci bilgi sisteminden takip edilmektedir. Öğrencinin herhangi bir dönem (güz/bahar) içerisinde aldığı derslerdeki başarı seviyesi ile de ilgilidir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 28. maddesine göre öğrencilerin başarı durumları, derslerden almış oldukları notlar ve derslerin AKTS kredileri yoluyla hesaplanan Dönem Not Ortalaması (DNO) ve Genel Not Ortalaması (GNO) değerleriyle izlenmektedir. DNO bir yarıyıldan alınan derslerin her birinin AKTS kredisi ile bu derslerden alınan notların katsayısının çarpımları toplamının, aynı derslerin AKTS kredi toplamına bölünmesi ile elde edilmektedir.

Bunların dışında program çıktıları ölçerken iç ve dış paydaşların katılımına da önem verilmektedir. Bu kapsamda ilgili öğretim elemanlarının katılımının yanı sıra aşağıdaki anketlerle de öğrencilerimizden geri dönüş alınmaya çalışılmaktadır;

Yılda bir kez yapılan yeni mezun anketi,

Yılda iki kez yapılan öğrenci ders değerlendirme anketi,

Yılda iki kez derslerde öğrencilerin başarı durumlarının yapılan öğretim üyesi ders değerlendirme formu ile değerlendirilmesi,

Yeni mezun anketi ile mezunların bölümde almış oldukları eğitimin program çıktılarına ilişkin özellikleri ne ölçüde sağladığı, bununla ilişkili olarak bölüm olanaklarının, bölüm öğretim planının yeterliliği, alınan eğitimin beklentileri ne derece karşıladığı ile ilgili bilgiler toplanmaktadır. Öğrenci ders değerlendirme anketi ile öğrencilerin almış oldukları derslerin program çıktıları ne derece sağladığı, dersin ne gibi becerileri kazandırdığı, içerik ve kapsamının yeterliliği ile ilgili bilgiler sorgulanmaktadır. Öğretim Üyesi Ders Değerlendirme Formu kullanılarak, Lisansüstü Programlarda yer alan tüm dersler için, hedeflenen öğrenme çıktıları ile kuvvetli ilişkili olan program çıktıları, ders tanıtım formları baz alınarak belirlenir. Bu program çıktıları öğrenciler tarafından ne derecede kazanıldığı sınav, ödev, proje, vb. ölçme araçları üzerinden değerlendirilir. Bu değerlendirme ile Lisansüstü Programının program çıktıları ne ölçüde sağladığına ilişkin en önemli veri elde edilmiş olur. Böylece, öğrenci çalışmalarının esas alındığı sistematik bir ölçüm gerçekleştirilebilmektedir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/mevzuat-r49.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Mezunların Program Çıktılarını Sağlaması

Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Program çıktılarının öğrenme çıktıları ile ne şekilde uyumlu olduğu ve sağlandığı eğitim-öğretim bilgi sisteminde program çıktıları matrisinde açıkta görülmekte hangi öğrenme çıktısının hangi program çıktısına karşılık kaldığı ve ne derece katkı sağladığı takip edilmektedir. Bu doğrultuda öğrencilere işletmelerin sahip oldukları para, insan gücü, bilgi ve teknolojiden en iyi biçimde yararlanmayı sağlayacak çalışma düzeninin planlanması için ofis bilgilerini arttırmaya yönelik teorik bilgiler verilmekte, uygulamalı derslerle de öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadır.

07.05.2014 tarihli ve 28993 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin 38. ve 39. maddelerine istinaden bu programdan mezun olabilmek için öğrencilerin öğretim programındaki tüm derslerden 4.00 üzerinden en az 2.00 Genel Not Ortalamasına sahip olmaları gerekmektedir. Öğrenim programlarını başarı ile tamamlayan öğrencilere, programın tamamlanmasını takip eden sınav dönemi sonunda diplomaları verilmektedir. Her bir program çıktısı için ayrı ayrı olmak üzere, mezuniyet aşamasına gelmiş öğrencilerin o program çıktısına hangi konuda ne düzeyde ulaştıklarına dair ilgili kanıtlar da detaylı olarak açıklanarak ekte bilgilerinize sunulmuştur.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/mevzuat-r49.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Ölçme ve değerlendirme sonuçlarının sürekli iyileştirmeye yönelik kullanımı

Ölçme ve değerlendirme sonuçlarının sürekli iyileştirmeye yönelik kullanımı kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

İç paydaş komisyonu üyeleriyle birlikte yılda bir kez yapılan toplantı, dış paydaşlarla yapılan yılda bir kez toplantı, yılda bir kez yapılan iç paydaş anketi, yılda bir kez yapılan dış paydaş anketi, yılda bir kez yapılan yeni mezun anketi, yılda iki kez yapılan öğrenci ders değerlendirme anketi, yılda iki kez derslerde öğrencilerin başarı durumlarının yapılan öğretim üyesi ders değerlendirme formu ile değerlendirilmesi, eğitim-öğretim ve staj komisyonlarıyla toplantılar, akademik kurul toplantıları, birim yöneticiliğinin organize ettiği tüm toplantılar ile toplantıları Lisansüstü Eğitim Enstitüsü toplantılarına katılım, stratejik plan ve iç kontrol raporu oluşturma komisyonları, faaliyet raporları, görev tanımları ve iş akış şemaları ve bunların sürekli güncellenmesi ilgili bölüm başkanı ve program danışmanı ile birim yöneticisinin takip sorumluluğundadır.

Ayrıca performans gösterileri, anabilim dalı değerlendirme anketleri yılda bir güncellenmektedir. Bunlara ek olarak 5 yılda bir stratejik plan anketleri yapılmaktadır. Bu

kapsamda programımız, gelişimini kalite bilincine dayalı olarak sürdürmeyi asıl hedef olarak önüne koymuştur.

Program Üstün Yanları: Anabilim dalımızın ve programımızın eğitim, öğretim ve yönetim faaliyetleri değişik açılardan incelenerek bölümün kuvvetli yönleri değerlendirilmiştir.

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı Üstün Yanları:

1. Tarım sektörünün mevcut durumunu ortaya koyan çalışmalar ile tarımın yapısal sorunlarına ışık tutabilir.
2. Ulusal ve bölgesel bazda faaliyet gösteren tarım işletmelerinin kıt olan üretim faktörlerinden etkin olarak yararlanmada karşılaştıkları sorunlara çözüm önerileri getirebilir.
3. Tarıma girdi veren ve tarımdan girdi alan sanayi işletmelerinin üretim, yönetim, pazarlama ve organizasyon, verimlilik ve kalite artırma süreçlerinde karşılaştıkları problemlerin çözümüne katkı sunacak çözüm önerileri geliştirebilir.
4. Tarım ürünlerinin gerek iç ve gerekse dış pazarlarda pazarlama zincirlerini incelemek ve tarım ürünleri pazarlamasında karşılaşılan sorunların çözümü için öneriler geliştirebilir.
5. Türkiye genelinde dağınık ve birbirlerinden habersiz işletmelerin yetiştirdikleri ürünleri satacakları piyasalara ve ayrıca kullandıkları girdilerin fiyatlarına müdahale edebilecek, sorunlarını ulusal düzeyde gündeme getirecek organizasyonların yapılarını, sorunlarını ve bu sorunlara yönelik alınması gereken önlemleri incelemek ve öneriler geliştirebilir.
6. Uygulanan tarım politikalarının etkinlik ve verimliliklerinin araştırılması, aksak yönlerinin tespiti ve uygulanması gereken politikalar konusunda öneriler geliştirebilir.
7. Eğitim öğretim programı öğrencilerin tüm temel bilimlerde kendini yetiştirmesine uygundur.
8. Öğrenciler araştırma yapma, analitik düşünme ve disiplinler arası çalışmalar için teşvik edilir.
9. Öğrenciler ekip çalışması konusunda teşvik edilir,
10. Öğrenciler sunum hazırlama, seminer sunma, bilimsel araştırma gibi akademik beceriler için teşvik edilir.
11. Öğrenciler kurumlar arası iletişim ve tüm saha çalışmaları için teşvik edilir.
12. Öğretim üyeleri tarafından sürekli olarak etik ve mesleki konularda bilgilendirmeler yapılması.

Anahtar Kelimeler: Tarım İşletmelerinin Analizi, Tarım Politikası

Analizleri, Kırsal Kalkınma Çalışmaları, Tarımsal Örgütlenme, Tarım

Ürünlerinin Pazarlanması, Tarımsal Yayım.

Sorunlara Çözüm Önerileri Getirilmesi ve Uygun Stratejilerin Geliştirilmesi:

2020 yılında tasarlanan ve 2021 yılında iç paydaşlara uygulanan ve yanıt ağırlıkları verilmiş stratejik plan değerlendirme anketimiz kanıt kısmında gösterildiği gibidir. Anket sonuçlarına göre programımızda; girişimcilik ve inovasyon üzerine verilecek eğitimler, program mezunlarıyla geliştirilen ilişkiler, eğitim-öğretim planı hazırlanırken öğrencilerin verdiği katkılar, öğrenci değişim programları gibi konulara daha fazla eğilmesi gerektiği görülmektedir. Bunun yanı sıra bilimsel faaliyetler, oryantasyon eğitimleri, dış paydaşlarla yapılan etkinlikler konularında başarılı olduğu görülmektedir. 2020 yılı Kurum içi Değerlendirme Raporunda Stratejik Plan Değerlendirme Anketi çıktılarına göre değerlendirmeler yapma imkânı sağlamıştır. 2021 yılı itibariyle üniversitemizin yeni kurum içi değerlendirme raporunun hazırlanmasında kullanılacak anketlere ilişkin hazırlanan taslaklar göz önüne alınarak 2021 yılında paydaşlara yönelik uygulanacak anketler şekillendirilip 2022 yılı kurum içi değerlendirme raporunda sunulacaktır. Bu kapsamda programımızın yaptığı SWOT analizleri neticesinde de değerlendirilen zayıf/kuvvetli yönleri, önündeki fırsatlar/tehditler dikkate alınarak üniversitemizin uyguladığı stratejilere uyumlu hale getirilecek biçimde değerlendirilmiştir. Bu stratejiler kapsamında yapılan çalışmalar gözden geçirilmiş ve stratejilerin devam edip etmemesi konusunda bir karar

oluşturulmuştur. Yukarıda bahsedilen nedenler çalışan ve öğrenci performansını direkt ya da indirekt olarak etkileyebileceğinden çalışan ve öğrenci memnuniyetinin çok az da olsa düşük olduğu ve yüksek okulumuz ile programımızın da yukarıda belirtilen nedenlerle merkezi sınav sonuçlarına göre tercih edilebilirliğinin stabil kaldığı düşünülmektedir. Bu kapsamda uygulanması düşünülen temel çözüm önerileri ve stratejiler kısaca aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Birim Stratejik Plan Örneği: Tarım Ekonomisi Bölümü (2021-2025) Stratejik Planı

Tablo 14. Lisansüstü Enstitüsü Stratejik Eylem Planı

STRATEJİK AMAÇLAR	STRATEJİK HEDEFLER	STRATEJİLER
<p>STRATEJİK AMAÇ 1</p> <p>BİLİMSEL, GİRİŞİMCİ VE YENİLİKÇİ BİR ÜNİVERSİTE OLMAK</p>	<p>STRATEJİK HEDEF 1.1</p> <p>İnsan kaynağının akademik beceri, nitelik ve etkin araştırma yapabilme kapasitesinin artırılması</p>	Strateji 1.1.1. Araştırmacılara uluslararası rekabet yeteneği kazandıracak eğitim programları geliştirmek
		Strateji 1.1.2. Araştırmacılara yönelik lisansüstü düzeyde aktarılabilir beceri eğitim programları geliştirmek
		Strateji 1.1.3. Araştırmacılara yönelik (araştırma yöntemleri, araştırma etiği, yabancı dil becerileri vb.) oryantasyon programları geliştirmek
		Strateji 1.1.4. Bilim köprüsüne dönüşecek uluslararası ikili/çoklu anlaşmalar yapmak
		Strateji 1.1.5. Yurt dışı deneyimli araştırmacı istihdamını özendirmek
		Strateji 1.1.6. Öğretim elemanlarının en az üç ay yurt dışı araştırma deneyimi kazanmasına yönelik özendirici düzenlemeler yapmak
		Strateji 1.1.7. Öğretim elemanlarının ulusal ve uluslararası kongrelere katılımını teşvik etmek
	<p>STRATEJİK HEDEF 1.2</p> <p>Araştırma ve yenilikçilik ile ilgili fiziksel ve perasyonel altyapının geliştirilmesi</p>	Strateji 1.2.1. Merkezi araştırma laboratuvarlarının kurulmasının tamamlanması ve akreditasyonlarını sağlamak
		Strateji 1.2.2. Akredite laboratuvar/test/yöntem sayısını artırmak
		Strateji 1.2.3. Laboratuvarlarda çalışmak üzere uzman personel istihdamını sağlamak
		Strateji 1.2.4. Merkez kütüphanedeki dijital olanakları ve açık erişim kapasitesini geliştirmek
		Strateji 1.2.5. Merkez kütüphanenin basılı ve elektronik kaynak kapasitesini geliştirmek
		Strateji 1.2.6. Araştırmalara yönelik ortak kullanılan paket programların alımını gerçekleştirmek
		Strateji 1.2.7. Araştırma teşvik sistemini etkinleştirerek teşvik yönergesi kapsamını güncellemek ve yayınlamak
Strateji 1.2.8. Üniversite süreli yayınlarının etkinliğini artırmak		

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/stratejik-plan-r17.html>
<http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/bolum-swot-analizi-r34.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

4.2-Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Somut Verilere Dayalı Sürekli İyileştirme Çalışmaları

Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalının önceki yıllarda program geliştirme önerileri tüm bölüm öğretim elemanlarını kapsayan genişletilmiş toplantılarda ele alınarak uygulamaya geçirilmiştir. Bu güncellemeler ise 2021 yılında en kapsamlı biçimde yerine getirilmiştir. İyileştirme Süreci, Toplam Kalite Yönetiminin Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al (PUKÖ) döngüsünü esas almaktadır. Süreç iki ana çevrimden oluşmaktadır.

Uzun Dönemli Çevrim, beş yıl aralıklarla tekrarlanmakta ve Eğitim Amaçları, Program Çıktıları ve Taslak Ders Planı oluşturulmaktadır. Bu çevrimdeki işler temel olarak organize edilen çeşitli toplantılar aracılığıyla görülmektedir. Toplantılara bölüm öğretim elemanlarının yanı sıra Ölçüt 2'deki kanıtların ekinde meslek yüksekokulumuzda bulunan Danışma Kurulu üyeleri de katılmaktadır. Toplantı öncesinde katılımcılarına karar vermelerinde yardımcı olarak aşağıdaki belge ve dokümanlar veri kaynağı olarak sunulmaktadır:

- i) Üniversite, Meslek Yüksekokulu, Bölüm ve Program Stratejik Planları, Eğitim Amaçları ve Program Çıktılarının Öz görevler ile uyumluluğunu sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.
- ii) Çeşitli yurt içi ve yurt dışı üniversite ders planları, önerilen ders planının güncellik ve geçerliliğinin sorgulanması amacıyla kullanılmaktadır.
- iii) Bir önceki toplantı kararları değişen katılımcılarına bilgi aktarmak amacıyla kullanılmaktadır.
- iv) Bir önceki toplantıdan sonra yapılmış olan Mezun Anketi ve İşveren Anketi değerlendirme sonuçları Eğitim Amaçlarına ulaşma düzeyini ölçmek amacıyla; Mezun Durumundaki Öğrenci Anketi, Program Çıktılarına ulaşma düzeyini yorumlamak amacıyla kullanılmaktadır.
- v) Bir önceki toplantıdan sonra hazırlanmış olan yıllık Faaliyet Raporları, İç Kontrol Raporları, bölümün eğitim-öğretim, araştırma, proje, yayın vb. konulardaki performansı hakkında bilgi vermek amacıyla kullanılmaktadır.

Toplantılarda oluşturulan Taslak Ders Planı ve tartışmalar dikkate alınarak bölümde gerçekleştirilen bir dizi kontroller sonucu ders planı son haline getirilmekte, ders içerikleri hazırlanmakta ve onay süreci gerçekleştirilmektedir. Bu aşamadaki kontrol işlemi planda yer alan derslerin Program Çıktılarına ne ölçüde katkı yaptığını belirten Ders Değerlendirme Tabloları Ölçüt 2.'ye uygun biçimde yapılmaktadır. Yukarıda tanımlanan Planlama aşamasının ardından onaylanan ders planı Lisansüstü Eğitim Enstitüsü koordinatörlüğünden geçtikten sonra senatoya sunulmakta ve kabul edildiği takdirde uygulamaya alınmaktadır. Ayrıca beş yıllık sürenin tamamlanması veya stratejik bir karar nedeniyle değişiklik ihtiyacı olup olmadığı Kontrol edilmekte ve bu koşullardan biri gerçekleştiğinde çevrim başa dönerek

yeniden Planlama süreci yeniden başlatılmaktadır. Bu çevrimdeki Önlem Alma aşaması büyük oranda Çalıştay aracılığıyla gerçekleştirildiğinden Planlama aşaması ile çakışmaktadır.

Kısa Dönemli Çevrimde ise her yarıyıl sonu ders planındaki her ders, için hazırlanan Ders Dosyalarındaki bilgiler ve öğrenciler tarafından cevaplanan Ders Değerlendirme Anketlerinin değerlendirme sonuçları kullanılarak gözden geçirilmektedir (Kontrol Et). Ders Dosyalarında amaç, içerik, değerlendirme ölçütleri, Ders Başarı Listesi ve dersin Öğrenim Çıktıları ile Program Çıktıları arasındaki ilişkiyi gösteren tablo yer almaktadır. Bu işlem, programda ders veren tüm öğretim elemanlarının katıldığı genişletilmiş toplantılarda gerçekleştirilmektedir. Her öğretim elemanı tüm derslere ilişkin değerlendirmelerin yanı sıra kendisiyle ilgili sonuçları da görebilmekte ve öz değerlendirmede bulunabilmektedir.

Bu iki temel çevrimin dışında tüm iç ve dış paydaşlardan gelebilecek iyileştirme önerileri dikkate alınmakta ve gerekli kurullarda tartışılarak uygulanabilir bulunması durumunda hayata geçirilmektedir. Ayrıca yukarıdaki bölümde de kapsamlı olarak aktarıldığı gibi sürekli iyileştirmeye yönelik verilerimiz iç paydaş komisyonu üyeleriyle birlikte yılda bir kez yapılan toplantı, dış paydaşlarla yapılan yılda bir kez toplantı, yılda bir kez yapılan iç paydaş anketi, yılda bir kez yapılan dış paydaş anketi, yılda bir kez yapılan yeni mezun anketi, yılda iki kez yapılan öğrenci ders değerlendirme anketi, yılda iki kez derslerde öğrencilerin başarı durumlarının yapılan öğretim üyesi ders değerlendirme formu ile değerlendirilmesi, eğitim-öğretim ve staj komisyonlarıyla toplantılar, akademik kurul toplantıları, birim yöneticiliğinin organize ettiği tüm toplantılar ile toplantıları Lisansüstü Eğitim Enstitüsü toplantılarına katılım, stratejik plan ve iç kontrol raporu oluşturma komisyonları, faaliyet raporları, görev tanımları, iş akış şemalarından ve bunların sitemli bir biçimde güncellenmesinden elde edilmektedir. Ayrıca performans gösterileri, bölüm değerlendirme anketleri yılda bir güncellenmektedir. Bunlara ek olarak 5 yılda bir stratejik plan anketleri yapılmaktadır.

Kurum, Birim ve Bölüm Stratejik Planları Kapsamında Veriye Dayalı Oluşturulan Program Stratejileri

Strateji 1.1.1. Araştırmacılara uluslararası rekabet yeteneği kazandıracak eğitim programları geliştirmek

Strateji 1.1.2. Araştırmacılara yönelik lisansüstü düzeyde aktarılabılır beceri eğitim programları geliştirmek

Strateji 1.1.3. Araştırmacılara yönelik (araştırma yöntemleri, araştırma etiği, yabancı dil becerileri vb.) oryantasyon programları geliştirmek

Strateji 1.1.4. Bilim köprüsüne dönüşecek uluslararası ikili/çoklu anlaşmalar yapmak

Strateji 1.1.5. Yurt dışı deneyimli araştırmacı istihdamını özendirmek

Strateji 1.1.6. Öğretim elemanlarının en az üç ay yurt dışı araştırma deneyimi kazanmasına yönelik özendirici düzenlemeler yapmak

Strateji 1.1.7. Öğretim elemanlarının ulusal ve uluslararası kongrelere katılımını teşvik etmek

Strateji 1.2.1. Merkezi araştırma laboratuvarlarının kurulmasının tamamlanması ve akreditasyonlarını sağlamak

Strateji 1.2.2. Akredite laboratuvar/test/yöntem sayısını artırmak

Strateji 1.2.3. Laboratuvarlarda çalışmak üzere uzman personel istihdamını sağlamak

Strateji 1.2.4. Merkez kütüphanedeki dijital olanakları ve açık erişim kapasitesini geliştirmek

Strateji 1.2.5. Merkez kütüphanenin basılı ve elektronik kaynak kapasitesini geliştirmek

Strateji 1.2.6. Araştırmalara yönelik ortak kullanılan paket programların alımını gerçekleştirmek

Strateji 1.2.7. Araştırma teşvik sistemini etkinleştirerek teşvik yönergesi kapsamını güncellemek ve yayınlamak

Strateji 1.2.8. Üniversite süreli yayınlarının etkinliğini artırmak

Strateji 1.3.1. Kurum dışı destek programlarına uyumlu destek mekanizmaları geliştirmek

Strateji 1.3.2. BAP süreçlerini geliştirmek
 Strateji 1.3.3. Fikri varlık teşvik mekanizması kurmak
 Strateji 1.3.4. Fikri varlıklar birimleri kurmak
 Strateji 1.3.5. Teknoloji kataloğunu geliştirmek
 Strateji 1.3.6. Öncelikli alanlarda en az bir yenilikçi (inovatif) ürün (tedavi ürünü, tanı kiti, hücresel tedavi, biyobenzer ilaç vb.) geliştirmek
 Strateji 1.3.7. Kurum dışından sağlanan maddi destekleri artırmak
 Strateji 1.4.1. Girişimcilik sertifika programları geliştirmek
 Strateji 1.4.2. Girişimcilik yaz okulları düzenlemek
 Strateji 1.4.3. KOSGEB tarafından akredite edilen girişimcilik derslerinin öğretim planlarına entegrasyonunu sağlayacak düzenleyici mekanizmalar oluşturmak
 Strateji 1.4.4. Yatırım alan girişimcilik projesi sayısını arttırmak
 Strateji 1.4.5. Yöneticilik ve örgüt geliştirmeyi destekleyen sertifika programlarını artırmak
 Strateji 1.5.1. Üniversitenin belirlenen öncelikli araştırma alanlarında mükemmeliyet merkez (ler) i kurmak
 Strateji 1.5.2. Bilimsel kongre ve sempozyumlar; bilim/hizmet ödülü organizasyonları düzenlemek
 Strateji 1.5.3. AB ve uluslararası araştırma ve referans birimi olmaya yönelik faaliyetleri arttırmak
 Strateji 1.5.4. Öğretim elemanlarının ulusal ve uluslararası dergilerde makale yayınlamalarını teşvik etmek
 Strateji 1.5.5. Öğretim elemanlarının ulusal ve uluslararası kongrelerde bildirilerle katılmalarını sağlamak

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/puko-dongusu-r30.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

5-EĞİTİM PLANI

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Program Çıktılarını ve Amaçlarını Destekleyen Eğitim Planı (Müfredat)

Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Eğitim programının amaç ve hedefleri doğrultusunda hazırlanan eğitim planı aşağıda detaylıca verilmiştir.

Tablo 13 Program Öğretim Planı

Yüksek Lisans					
1. Yarıyıl					
Dersin Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
TE-5003	Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri	3	0	3	7
TE-5005	Ekonomik Teori ve Tarım Politikası Analizleri	3	0	3	7

TE-5009	Tarımsal Yayım Çalışmalarının Projelendirilmesi	3	0	3	7
TE-5011	Avrupa Birliği ve Türk Tarımı	3	0	3	7
TE-5013	Üretim Fonksiyonları	3	0	3	7
TE-5015	Makro Ekonomi	3	0	3	7
TE-5017	Tarım Ekonomisinde Araştırma ve Örnekleme Yöntemleri	3	0	3	7
TE-5019	Uygulamalı Ekonometri	3	0	3	7
TE-5021	İktisadi Kalkınma ve Tarım	3	0	3	7
TE-5023	Mikro İktisat 2	3	0	3	7
TE-5027	Tarımsal Üretimin Ekonomik Analizi	3	0	3	7
TE-5029	Yatay Kesit Verilerinin Ekonometrik Analizi	3	0	3	7
TE-5031	Doğal Kaynaklar Analizi	3	0	3	7
TE-5033	Gelişmiş Ülkelerde Kooperatifçilik Hareketi	3	0	3	7
TE-5035	Finansal Yöntemim ve Analizi	3	0	3	7
TE-5037	İstatiksel Veri Toplama ve Analiz Yöntemi	3	0	3	7
TE-5039	Karar Verme Süreçleri ve Karar Analizleri	3	0	3	7
TE-5025	Proje Yazımı ve Akademik Sunum Teknikleri	3	0	3	7
Yüksek Lisans					
2. Yarıyıl					
Dersin Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
TE-5002	Çiftlik Yönetimi ve Planlaması	3	0	3	7
TE-5008	Tarımsal Pazarlamada Araştırma Yöntemleri	3	2	4	7
TE-5012	Ekonomik Araştırmalarda Bilgisayar Kullanımı	2	4	4	7
TE-5016	İleri Ekonometri	2	2	3	7
TE-5018	Tarım Ekonomisinde Yöneylem Uygulamaları	3	0	3	7
TE-5020	Tarım Ekonomisi Araştırmalarında Çok Değişkenli Analizleri	3	0	3	7

TE-5022	Zaman Serisi Analizleri	3	0	3	7
TE-5026	Uluslararası Tarım Politikalarının Ulusal Tarım Politikası Üzerine Etkisi	3	0	3	7
TE-5030	Türkiye Ekonomisinin Analizi	3	0	3	7
TE-5032	Ankete Dayalı Çalışmaların Tasarımı	3	0	3	7
TE-5034	Tarım Ekonomisinde Temel İstatistik	3	0	3	7
TE-5036	Davranış Teorileri ve Modelleri	3	0	3	7
TE-5038	İktisat Tarihi ve Önemli İktisadi Olayların İncelenmesi	3	0	3	7
TE-5040	Sermaye Piyasaları ve Finansal Kurumlar	3	0	3	7
TE-5028	Proje Yazımı ve Akademik Sunum Teknikleri	3	0	3	7
Kanıtlar: http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/ubys-ogrenci-bilgi-sitemi-modulu-r39.html					
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama				

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Eğitim Planının Uygulanması

Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Programımız öğretim elemanları tarafından uygulanan eğitim yöntemleri aşağıda maddeler halinde en yoğunndan en az kullanılanına doğru sırayla özetlenmiştir.

Yüz Yüze Anlatım: Dersi veren öğretim elemanı tarafından ele alınan konular tahtada veya slaytlar eşliğinde yüz yüze öğrenciye anlatılmaktadır. Bu süreçte projeksiyon cihazı aktif olarak kullanılmaktadır. Anlatım çoğunlukla öğretim elemanı tarafından yapılsa da zaman zaman konuyu öğrenci ile tartışarak, beyin fırtınası yaparak da yapılmaktadır. Ayrıca dönem dönem öğrencilere araştırma konuları verilip öğrenciler tarafından da bu konuların sınıfta anlatılması öğrenciye özgüven kazandırmak ve konuyu kavramasını sağlamak açısından yapılmaktadır. Anlaşılmayan konular öğretim elemanları tarafından tekrar edilmektedir.

Problem Çözme: Derste anlatılan konuları içerecek şekilde problemler öğretim elemanları tarafından hazırlanmakta ve bu problemleri çözerken izlenilecek yolun, kullanılacak yöntemlerin belirlenmesi ve sonuçların yorumlanmasına dayanmaktadır.

Alıştırma ve Uygulama: Derste verilen konunun problemler ile pekiştirilmesi amacıyla uygulamalar, konu anlatımı takiben ya da farklı bir zamanda ders esnasında yapılmaktadır. Uygulama soruları ders kitaplarından veya öğrencilere verilen başka kaynaklardan yararlanılarak yapılmaktadır.

Soru – cevap: Konu anlatımı esnasında veya sonrasında, uygulama esnasında veya sonrasında öğrencilerin sorularını yanıtlamak şeklinde uygulanmaktadır. Verilen ödevlerde de soru-cevap uygulaması yapılmaktadır.

Proje – Ödev: Derste anlatılan konuların öğrenci tarafından daha iyi anlaşılması amacıyla proje veya ödevler kullanılmaktadır. Proje ve ödevler ile öğrencinin öncelikle problemi tanınması, kavraması, gerekli literatürü tarayabilmesi ve konuyu çözme becerilerini geliştirmesi ve sunu/rapor hazırlayıp sunması amaçlanmaktadır.

Örnek olay incelemesi: Derslerde anlatılan konularla ilgili gerçek ortamlarda daha önceden yapılmış çalışmaların ders esnasında anlatılması ve yorumlanması şeklinde yapılmaktadır.

Laboratuvar- Deney: Derslerde anlatılan konuların, bilgisayar laboratuvarında Microsoft Office ve SPSS uygulamalarını kullanılarak daha iyi pekiştirilmesi sağlanmaktadır.

Gösterme: Dersler kapsamında teknik geziler yapılarak öğrencilerin derslerde öğrenmiş oldukları konuları ziyaret edilen tesis tarafından gösterilmesi şeklindedir.

Seminer-Konferans: Bunlar dışında sektörün önceden gelenleri meslek yüksekokulumuza davet edilip seminer ve konferans organizasyonları düzenlenmektedir.

Program eğitim planında yer alan zorunlu dersler, Birinci öğretim ve İkinci öğretim olmak üzere 2 grup halinde yapılmaktadır. Diğer yandan seçmeli derslerin açılması öğretim üyesi programı ve öğrencilerden gelen taleplere göre değişmektedir. Bölümün doğrudan alanına girmeyen seçmeli dersler, diğer bölümlerinin öğretim elemanları veya misafir öğretim üyeleri tarafından verilmektedir. Danışmanlar tarafından öğrencilere kayıt dönemlerinde ders seçimlerinde rehberlik hizmeti vermenin yanı sıra öğrencilerin akademik gelişimlerini yakından takip etmektedirler. Ders esnasında yüz yüze gerçekleşen eğitim ile ders esnasında soru sorabilecekleri interaktif bir ortam oluşmaktadır. Dersler dışında ise öğrencilerimiz herhangi bir bilgi paylaşımı, şikâyet, öneri vb. gibi konularla alakalı dersi veren öğretim elemanlarını, ilgili program danışmanı veya bölüm başkanı ile onların kapılarında asılı olan öğrenci görüşme saatleri çerçevesinde rahatça görüşebilmektedirler.

Ölçüt 2’de yer alan anabilim dalı eğitim planının hedeflerine ulaşmada, iktisadi, ticari, hukuki, kamu ve özel alanlarda ulusal ve uluslararası değişim ve gelişmelere açık olması ve yüksek nitelikli bir eğitiminde istatistiğin özel bir yeri olması dolayısıyla teknik yönü güçlü bir eğitime önem verilmiştir. Öğrencilerin ders esnasında ve ders dışında hocaları ile sürekli iletişime sahiptirler. Tüm bu bilgilere eğitim-öğretim bilgi sisteminden veya öğrenci bilgi sisteminden de ulaşılabilir. Bu kapsamda eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunduğu söylenebilir. Zira Eğitim planı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüsü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında Güz ve Bahar yarıyılları şeklinde uygulanmaktadır. Eğitim planında yer alan her ders öğretim planında yer alan haftalık konuları kapsayacak şekilde işlenmektedir. Bu kapsamda ilgili tüm kanıtlar da aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/ubys-ogrenci-bilgi-sitemi-modulu-r39.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Eğitim Planı Yönetimi

Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Öğrencilerimiz ders almalarında, sorumlu oldukları yüksek lisans eğitim planına uygun olarak zorunlu derslere, uzmanlaşmak istedikleri konulara yönelik olarak da seçimlik derslere

program danışmanları tarafından yönlendirilmektedirler. Öğrenciler sorumlu oldukları lisans eğitim planını ve derslerin içeriklerini Öğrenci Bilgi Sisteminden ve birim web sitesinden rahatça görebilmektedirler. Ayrıca ilgili program danışmanı bu bilgilerin çıktılarını her dönem öğrencilere dağıtmaktadır. Öğrenciler her yarıyıl başındaki kayıt dönemlerinde önce Öğrenci Bilgi Sisteminden kendileri ders seçimi yapmakta daha sonra kayıtları danışmanları tarafından kontrol edilerek onaylanmaktadır. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına almak için öğrenci danışmanları yönlendirici olmanın yanı sıra denetçi olarak da büyük rol oynamaktadırlar. Öyle ki mezuniyet aşamasına gelmiş tüm öğrencilerin mezuniyet işlemleri, öğrenci danışmanları tarafından başlatılmaktadır. Mezun aşamasındaki öğrencilerin sorumlu oldukları eğitim planına uygun ders alıp almadıkları, mezuniyet koşullarını sağlayıp sağlamadıkları, öğrenci danışmanları ve mezuniyet komisyonu tarafından kontrol edilmektedir. Bu komisyon üyeleri irim web sitesinde ilan edilmiştir. Yine eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına almak için lisansüstü eğitim planlarımızda yer alan derslerin, ders tanım bilgi formları oluşturulmuş yukarıda ve ekteki kanıtlarda bunlar gösterilmiştir. Ders tanım bilgi formlarında dersin kodu, adı, amacı, kredisi, zorunlu/seçimli bilgisi, içeriği, öğrenme çıktıları, izlencesi, dersin değerlendirme ölçütleri gibi derse özel bilgilerin yer aldığı ders tanım bilgileri formlarını dersin öğretim elemanı hazırlamakta ve bunu her yıl güncellemektedir. Eğitim planında yer alan derslerin ders tanım bilgileri ayrıca Öğrenci Bilgi Sisteminde yer almakta ve öğrenciler buradan ihtiyaç duydukları bilgilere de erişebilmektedirler. Her yarıyıl sonunda öğrencilere uygulanan Ders Değerlendirme Anketleri ile de derslerin Öğrenci Bilgi Sisteminde tanımlandığı şekilde uygulanıp uygulanmadığı değerlendirilmekte ve anket sonuçları genişletilmiş anabilim dalı akademik kurulunda/e-posta yoluyla ders veren tüm öğretim elemanları ile paylaşılmaktadır. Her öğretim elemanın verdiği derse ilişkin öz değerlendirmesini yaparak geri bildirimde bulunması beklenmektedir. Eğitim planının sürekli gelişiminin sağlanması amacıyla, Ölçüt 4'te Sürekli İyileştirme Çevrimleri çerçevesinde akademik kurullarımız, mezunlarımız, işverenler ve öğrencilerimizden gelen geri bildirimler değerlendirilerek eğitim planımızda düzenlemeler gerçekleştirilmektedir. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını sağlanması ve eğitim planının sürekli geliştirilmesi amacıyla Kalite Komisyonu üyelerimiz belirli aralıklarla toplantılar yapmaktadır. Bu toplantılarda öncelikle iç ve dış paydaşlardan gelen geri bildirimler ışığında, eğitim faaliyetlerinin gidişatı, öğrenim yeterliliklerinin sağlanıp sağlanmadığı, güncel uluslararası ilişkiler faaliyetlerinin neler olduğu, birim faaliyetleri, eğitim programları, paydaşlarla ilişkiler gibi konularda ne gibi iyileştirmelerin yapılması gerektiği gibi konular görüşülmektedir. Birim Kalite Komisyonu koordinatörlüğünün güdümünde ve Bölüm Yönetim Kurulunun iş birliğinde bir eğitim yönetim sistemi öngörülmektedir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/ubys-ogrenci-bilgi-sitemi-modulu-r39.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

(1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

(4) Tezli yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretim programı olarak yürütülebilir.

Kanıtlar: <https://ogrencileri.comu.edu.tr/mevzuat-r11.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

5.5-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Ana Tasarım Deneyimi

Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Eğitim planında yer alan dersler, senelere ve dönemlere göre birbirlerini destekleyecek nitelikte, bütünsel bir bakış açısıyla tasarlanmaktadır. Bu doğrultuda sonraki dersin öğrenim gerekliliğini önceden alınan dersin sağlaması sistemi doğrultusunda eğitim planı oluşturulmuştur. Dersler sene bazında kademeli olarak temel eğitimden nitelikli eğitime; genel konulardan daha spesifik konulara olacak şekilde planlanmaktadır. Bu kapsamda birimde ders veren öğretim elemanlarından alınan geri bildirimler neticesinde, ilgili kurullarca eğitim planının güncellenmesi gerçekleştirilmektedir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/paydas-iliskisi-r67.html>
<http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/ozdegerlendirme-r32.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Öğretim Kadrosunun Yeterliliği

Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı öğrencilerimize kaliteli eğitim vermek, onlarla daha yakından ilgilenip donanımlı öğrenciler yetiştirmek için akademik kadrosunu sürekli güçlendirmektedir. Bölümümüz kadrosunda 2 profesör, 1 doçent, 3 doktor öğretim üyesi, 2 araştırma görevlisi bulunmaktadır. Bölümdeki öğretim elemanlarının temel görevi ilgili programlarındaki dersleri yürütmek ve araştırma yapmaktır. Ders vermekle yükümlü olan tüm öğretim elemanlarının özgeçmişleri hem bölüm web sitesinde hem de AVES sistemi üzerinden sürekli olarak güncellenmektedir. Ayrıca ilgili görev tanımları da birim web sitemizde yayınlanmıştır. Bölümümüzde yer alan öğretim elemanları; Prof. Dr. Sibel TAN, Prof. Dr. Duygu AKTÜRK, Doç. Dr. Arif SEMERCİ, Dr. Öğr. Üyesi Selma KAYALAK, Doç. Dr. Bengü EVEREST, Doç. Dr. Özge Can NİYAZ ALTINOK, Araş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER, Araş. Gör. Eylem DURMUŞ ise Tarım Ekonomisi kadrosunda yer almaktadır. Ayrıca program öğretim elemanları hakkında detaylı bilgi programın idari yapısı ve öğretim kadrosu başlığı altında ölçüt detaylı olarak verilmiştir. Ayrıca aşağıdaki tablolarda öğretim kadromuza yönelik bilgiler gösterilmiştir.

Tablo 14 Anabilim Dalındaki Öğretim Elemanlarının Dağılımı

Akademik Unvan	Yaş Grupları							
	<30		30-39		40-49		50-59	
	K	E	K	E	K	E	K	E
Profesör							2	1
Doçent			2					
Dr. Öğr. Üyesi					1			
Araş. Gör.			2					

Tablo 15 Anabilim Dalındaki Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı

2022-2023	Yüksek Lisans
Programda Aktif Kayıtlı Öğrenci Sayısı	38
Anabilim Dalında Kadrosu Bulunan Öğretim Elemanı Sayısı	6,4

Tablo 16 Öğretim Kadrosunun Ders Yükü Dağılımı

Sözleşmeye Esas Görev Tanımı Kapsamında Akademik Unvanlara Göre Olması Gereken Minimum Ders Yükü ve Mevcut Ders Yükü Dağılımları			
Akademik Unvan	Ad, Soyadı	En Az	Mevcut Ders Yükü
Prof. Dr.	Sibel TAN	10	33
Prof. Dr.	Duygu AKTÜRK	10	37
Prof. Dr.	Arif SEMERCİ	10	29
Doç. Dr.	Bengü EVEREST	10	27
Doç. Dr.	Özge Can NİYAZ ALTINOK	10	32
Dr. Öğr. Üyesi	Selma KAYALAK	10	13

Tablo 17 Öğretim Kadrosunun Haftalık Yük Özeti

Akademik Unvan	Ad, Soyadı	Öğretim	Araştırma	Diğer
Prof. Dr.	Sibel TAN	21	12	-
Prof. Dr.	Duygu AKTÜRK	30	10	-
Prof. Dr.	Arif SEMERCİ	29	11	-

Doç. Dr.	Bengü EVEREST	27	13	-
Doç. Dr.	Özge Can NİYAZ ALTINOK	30	5	5
Dr. Öğr. Üyesi	Selma KAYALAK	13	17	10
Kanıtlar: http://teb.ziraat.comu.edu.tr/akademik/akademik-kadro-r1.html				
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama			

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Öğretim Kadrosunun Nitelikleri

Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Öğretim kadrosu nitelikleriyle ilgili detay bilgiler programın idari yapısı ve öğretim kadrosu başlığı altında ölçüt, aşağıdaki tablolarda ve ekteki kanıtlarda ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 18 Öğretim Kadrosunun Yayınları (2023 yılı)

Akademik Unvan, Ad, Soyadı	Uluslararası + Ulusal Hakemli Dergi, Kongre, Sempozyum vb. Yayınlanan Makale, Bildiri Sayısı	Toplam Atıf Sayısı	Sosyal Bilimler Alanında ISI Indexlerine Giren Dergilerde Aldıkları Atıf Sayısı	Akademik Ders Kitabı ve Kitap Bölümleri
Prof. Dr. Sibel TAN	3	20	-	2
Prof. Dr. Duygu AKTÜRK	2	64	23	-
Prof. Dr. Arif SEMERCİ	13	50	16	-
Doç. Dr. Bengü EVEREST	6	30	-	3
Doç. Özge Can NİYAZ ALTINOK	8	30	5	1
Dr. Öğr. Üyesi Selma KAYALAK	4			2
Arş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER	3	6	-	1
Arş. Gör. Eylem DURMUŞ	4	10	2	1
Toplam	43	210	46	10

Tablo 19 Öğretim Kadrosunun Projeleri (2023 yılı)

Akademik Unvan- Ad, Soyadı	BAP, TÜBİTAK, GMKA, AB, BM vb. Proje Sayısı	Proje Kapsamında Görevi
Prof. Dr. Sibel TAN	2	Yürütücü/Danışman

Prof. Dr. Duygu AKTÜRK	1	Danışman
Prof. Dr. Arif SEMERCİ	-	-
Doç. Dr. Bengü EVEREST	1	Danışman
Do. Dr. Özge Can NİYAZ ALTINOK	4	Yürütücü
Dr. Öğr. Üyesi Selma KAYALAK	2	Yürütücü/Danışman
Arş. Gör. Sema Ezgi YÜCEER	1	Araştırmacı
Arş. Gör. Eylem DURMUŞ	1	Araştırmacı

Tablo 20 Öğretim Kadrosunun Detay Analizi

Öğretim Kadrosu			Deneyim Yılı			Etkinlik düzeyi (Yüksek, Orta, Düşük, Yok)		
Akademik Ünvan	Son Mezun Olduğu Kurum ve Yılı	Halen Öğretim Görüyorsa Hangi Aşamada Olduğu	Kamu, Özel Sektör, Sanayi,	Kaç Yıldır Bu Kurumda	Öğretim Üyelği Süresi	Meslek Kuruluşlarında	Kamu, Sanayi ve Özel Sektöre Verilen Bilimsel Danışmanlıkta	Araştırmada
Prof. Dr.	Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2001	-	18	18	18	Yüksek	Yüksek	Yüksek
Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi	-	32	21	33	Orta	Yüksek	Yüksek

	Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2000							
Prof. Dr.	Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 1998	-	23	5,5	11	Yüksek	Yüksek	Yüksek
Doç. Dr.	Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2015	-	-	16	7	Orta	Orta	Yüksek
Dr. Öğr. Üyesi	Namık Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2015	-	12	13	5	Düşük	Yüksek	Orta
Dr. Öğr. Üyesi	Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2010	-	25	13	9	Yüksek	Yüksek	Yüksek
Arş. Gör.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi, 2018	Doktora	3	4,5	4,5	Düşük	Düşük	Orta
Arş. Gör.	Adnan Menderes	Doktora	3	4,5	4,5	Düşük	Düşük	Orta

Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomi, 2016								
Kanıtlar: http://teb.ziraat.comu.edu.tr/akademik/akademik-kadro-r1.html								
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama							

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

<p>Atama ve Yükseltme Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde öğretim üyesi atama ve yükseltme, "Öğretim Üyeliği Kadrolarına Atama ve Uygulama Esasları"na göre yapılır. Söz konusu esaslar, Üniversite'nin http://www.comu.edu.tr/atama-kriterleri internet sayfasında "Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğretim Elemanı Kadrolarına Başvuru, Görev Süresi Uzatımı ve Performans Değerlendirme Kriterleri" başlığı altında yayımlanmış olup 2020 itibarıyla yeni kriterler yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede genel olarak öğretim üyelerinin, çalıştıkları alanda evrensel düzeyde araştırma yapmaları, bu araştırmalarını ulusal ve uluslararası düzeyde bilgi paylaşım ortamlarına aktarmaları ve bu sayede bilim dünyasına katkıda bulunmaları; yerel, ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılar düzenleyerek, hem kendi çalışmalarını sergilemeleri hem de diğer bilim dallarındaki araştırmacıların da çalışmalarını sergilemelerini sağlamak ve bilimsel tartışma ortamının oluşmasına katkı sunmaları gibi kriterlere bakılmaktadır. Uygulanmaktadır.</p> <p>A- Profesör kadrolarına başvurmak için; Profesörlüğe yükseltme ve atama işlemleri, 2547 sayılı Kanun'un 26. maddesinde tanımlanan koşullara göre yapılır. Bunlara ek olarak Üniversitenin belirlediği ilgili temel alan koşulları aranır.</p> <p>B- Doçent kadrolarına başvurmak için; Doçentliğe yükseltme ve atama işlemleri, 2547 sayılı Kanun'un 24. maddesinde tanımlanan koşullara göre yapılır. Bunlara ek olarak Üniversitenin belirlediği ilgili temel alan koşulları aranır.</p> <p>C- Doktor Öğretim Üyesi kadrolarına başvurmak için; Doktor Öğretim Üyeliğine yükseltme ve atama işlemleri 2547 sayılı Kanun'un 23. maddesinde ayrıntılı biçimde tanımlanmıştır. Bunlara ek olarak ilgili temel alan koşulları aranır.</p> <p>Doktor Öğretim Üyesi Kadrosuna İlk Defa Atama İçin:</p> <ol style="list-style-type: none">
1) Doktora ya da sanatta yeterlik tezi kapsamında uluslararası indeksler tarafından taranan hakemli bir dergide en az 1 adet makale yapmış olmak, ayrıca doktora veya sanatta yeterlik sonrası lisansüstü tezlerden üretilmemiş olmak kaydıyla hakemli dergilerde bilimsel makale niteliğine sahip en az 1 adet yayın yapmış olmak,
2) Akademik etkinlik değerlendirmesinden en az 400 puan almış olmak ve bu puanın en az %50'sini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden
--

almak, Yeniden atanma için: Tamamlanan atanma dönemi içerisinde gerçekleştirilmiş olan etkinlikler dikkate alınarak;

- 3) Akademik etkinlik değerlendirmesinden 2 yıllık görev süresi uzatımı için toplam en az 150 puan, 3 yıllık görev süresi uzatımı için toplam en az 225 puan veya 4 yıl için 300 puan almak, bu puanın en az %65'ini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden, en az %15'ini de 20-23. arası maddelerinden almış olmak.
- 4) Uluslararası indeksler tarafından taranan hakemli bir dergide en az 1 adet makale yapmış olmak.

Doçent Kadrosuna Atanma İçin:

1) Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî bir yabancı dil sınavından en az altmışbeş (65) puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak, doçentlik biliminin belli bir yabancı dille ilgili olması halinde ise (örneğin: İngiliz Dili Eğitimi, İngiliz Dili Edebiyatı, Fransız Dili Edebiyatı gibi) bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek ve en az altmışbeş (65) puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak (YÖK tarafından kabul edilen güncel yabancı dil sınavı eşdeğerlik tablosu geçerli kabul edilecektir).

- 2) Doktora sonrasında akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. maddelerinden 500 puan almış olmak ve bu puanın en az %50'sini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-5. maddelerinden almak (Güzel Sanatlar temel alanı için 1-7. maddeler arası),
- 3) Bir bilimsel projede* görev almış ya da görev alıyor olmak,
- 4) Toplam en az 1000 puan almış olmak,

Profesör Kadrosuna Atanma İçin:

1) Profesörlük başlıca eseri olarak doçent unvanını aldıktan sonra ilgili bilim alanında uygulamaya yönelik çalışmalar veya uluslararası düzeyde araştırmaya dayalı özgün bir eser yayınlamak, başlıca eserin makale olması halinde eserin SCI, SCI- Expanded, SSCI, ESCI veya AHCI kapsamında yer alan dergilerde yayımlanması,

- 2) Doçentlik sonrası için akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden en az 700 puan almış olmak ve bu puanın en az %50'sini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-5. maddelerinden almış olmak (Güzel Sanatlar temel alanı için 1-7. maddeler arası),
- 3) Bir bilimsel projede görev almış ya da görev alıyor olmak,
- 4) Doçentlik sonrası kendi bilim alanında en az 2 bilimsel toplantıya/gösteriye katılmak ve sunum yapmış olmak.
- 5) Toplam en az 1500 puan almış olmak veya yukarıdaki kriterler yerine Doçent unvanını aldığı tarihten itibaren profesör kadrosuna başvurduğu tarihe kadar geçen sürede; yürürlükte olan Üniversitelerarası Kurulun geliştirdiği doçentlik kriterlerini bir kez daha sağlamış olmak.

Kanıtlar <https://personel.comu.edu.tr/akademik-kadro-atama-kriterleri-r7.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Eğitim Öğretim İçin Kullanılan Tüm Alanlar

Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Fakültemizde 22 adet derslik mevcut olup, bunların tamamında ve atölyelerimizde projeksiyon cihazı bulunmaktadır. Bu dersliklerin 2 tanesi bilgisayar laboratuvarı olup 2 tanesi de seminer ve konferans salonlarından oluşmaktadır. Fakülte bünyesinde uygulama çiftliği ve uygulama laboratuvarları yer almaktadır. Ziraat Fakültesi uygulama alanlarına ilişkin detaylı bilgiler şöyledir: Ziraat Fakültesi çiftliği uygulama alanları;

ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği: Ziraat Fakültesi, 1995'ten bu yana araştırma uygulama faaliyetlerine ilişkin saha çalışmalarını farklı alanlarda yürütmüştür. Fakültenin ilk kurulduğu Üvecik'te bulunan bitkisel ve hayvansal üretime yönelik eğitim ve uygulama alanları Fakültenin yanında iken, Terzioğlu Yerleşkesi'ne taşınmasının ardından uygulama ve araştırma alanları da taşınmıştır. Başlıca iki farklı yerleşkede bulunan Ziraat Fakültesi uygulama ve araştırma alanları 26.06.2018 tarihli Üniversitemiz Senatosu'nda "ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği" adının kullanılması ve bitkisel üretime yönelik faaliyetleri birimin "ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Bitkisel Üretim Araştırma ve Uygulama Birimi", hayvansal üretime yönelik faaliyetleri yürüten birimin "ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Hayvansal Üretim Araştırma ve Uygulama Birimi", tarımsal mekanizasyon ile ilgili faaliyetleri sürdüren birimin ise "ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Tarım Makinaları Araştırma ve Uygulama Birimi" olarak isimlendirilmesine karar verilmiştir. Birimlerimiz ile ilgili ayrıntılı bilgilere aşağıdaki başlıklar altında ulaşabilirsiniz.

ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Bitkisel Üretim Araştırma ve Uygulama Birimi

Üniversitemiz Dardanos Yerleşkesi'nde bulunan "ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Bitkisel Üretim Araştırma ve Uygulama Birimi" toplam 120 dekarlık alana sahiptir. Kapalı sistem sulama yapılabilen alan, sulu ve kuru tarıma uygun tür ve çeşitlerin geliştirilmesi, ileri tarım tekniklerinin araştırılması amacıyla değerlendirilmekte, sosyal tesisleri ile öğrencilerimize staj ve kamp olanakları da sunmaktadır.

Fakültemizdeki eğitim öğretimde özellikle ders uygulamalarının, araştırma projelerinin ve öğrenci tezlerinin yürütülmesinde ön plana çıkan bu alan, üniversitemizin değişik yerleşkelerinde bulunan birimlerden bir tanesidir. Bu birimimizde, bölgemizdeki tarımın geliştirilmesi ve kısa sürede uygulamaya aktarılacak çalışmaların yapılmasının yanında, bilime yenilik getiren uluslararası normlara uygun araştırmalar da yürütülmektedir.

"ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Bitkisel Üretim Araştırma ve Uygulama Biriminde Bahçe Bitkileri, Tarla Bitkileri, Tarımsal Yapılar ve Sulama, Toprak ve Bitki Besleme, Bitki Koruma ve Tarımsal Biyoteknoloji Bölümlerimiz tarafından araştırma ve uygulama faaliyetleri yürütülmektedir. Bahçe Bitkileriyle ilgili farklı meyve türlerinin bulunduğu koleksiyon parsellerinde ve bağ plantasyonlarında çeşitli bilimsel çalışmaların yanı sıra, farklı sebze türleri ve süs bitkileri üzerinde araştırmalar yapılmaktadır. "ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Bitkisel Üretim Araştırma ve Uygulama Biriminde, 3 da sofralık ve şıralık-şaraplık uygulama ve araştırma bağ plantasyonu mevcuttur. Zeytin, Trabzon hurması, elma, kayısı, İncir ve nar koleksiyon bahçelerinin mevcut olduğu birimimizde, farklı türler ile yeni meyve plantasyonu oluşturma çalışmalarına da devam edilmektedir.

Birimde bulunan tam otomasyonlu 5 adet araştırma serası, Fakültemiz'de yürütülen araştırma projelerinin alt yapı ihtiyacını da önemli ölçüde karşılamaktadır. Tarla bitkileri yetiştiriciliği ve ıslahına yönelik olarak yürütülen araştırma ve uygulama faaliyetleri kapsamında, tahıllar, yemlik baklagiller, endüstri bitkileri ve yem bitkilerinin tarımı ve ıslahını konu edinen çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca bu birimimizde, farklı sulama yöntemleri ve toprak neminin ileri düzey tekniklerle izlenmesini konu edinen ve ayrıca su-verim ilişkilerini irdeleyen farklı araştırmalar da gerçekleştirilmektedir. Toprak işleme tekniklerinin bitkisel üretime ve toprak yapısına etkilerinin de detaylı şekilde araştırıldığı bu birimde, uzun yıllardır yürütülen denemeler bulunmaktadır. Biyoteknolojik yöntemlerle geliştirilen bitkisel

ürünlerin tarla şartlarındaki performansları ve tarımsal üretime kazandırılması konusundaki bazı önemli çalışmalar da bu birimimizde sürdürülmektedir. Bu birimimiz bu zamana kadar 2 DPT, 9 TÜBİTAK ve 55 BAP projesi olmak üzere toplam 66 adet araştırma projesine ev sahipliği yapmıştır. “ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Bitkisel Üretim Araştırma ve Uygulama Birimi”nde farklı bölümlerimizin yapmış olduğu çalışmalar ile Çanakkale ilinde yetiştirilebilecek üzüm, meyve, sebze, tarla ve yem bitkileri tür ve çeşitlerinin belirlenmesi, ekim zamanı, toprak işleme, gübre dozu, bitki dikim sıklığı, hasat zamanı ve şekilleri gibi çalışmalara ağırlık verilmektedir. Yeni tür ve çeşitlerin belirlenmesi yanında, modern tarım tekniklerinin de devreye sokulmasıyla, yürütülen çalışmalardan elde edilen bulgular hem üreticilerimize aktarılmakta hem de ilgili anabilim dalı öğrencilerimize bitkisel üretim konusunda uygulamalı eğitim yapabilmeye olanağı sağlanmaktadır.

ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Hayvansal Üretim Araştırma ve Uygulama Birimi

“ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Hayvansal Üretim Araştırma ve Uygulama Birimi”, küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetleri yürütülen bir birimimizdir. Bu birimde, Ülkemizde son yıllarda popüleritesi iyice artan “Türk Saanen keçi” ırkı ve “Tahirova koyunu” ile ilgili bilimsel çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca bu çalışmalar kapsamında üretilen ihtiyaç fazlası hayvanlar yıl içerisinde belirli dönemlerde açık ihale usulüyle satışa çıkarılarak, özellikle yöre ve Ülke yetiştiricisine nitelikli damızlık anlamında katkılar sağlanmaktadır. Bu birimin temel amacı, öncelikle eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yaparak, her iki hayvan türünde Türkiye’de uzun yıllardır pedigrili olarak yetiştirilen yüksek damızlık niteliğe sahip hayvanlara altyapı oluşturmak ve ıslah materyali olan “Türk Saanen keçisi” ve “Tahirova koyunu” ırklarının ülke ekonomisine katkı sağlayabilecek bir konuma taşımaktır. Bu birimimiz kurulduğu tarihten bu yana 9 TÜBİTAK, 1 Çanakkale İl Özel İdaresi, 1 alt yapı projesi ve 14 ÇOMÜ BAP projesi olmak üzere toplam 24 farklı araştırma projesine ev sahipliği yapmıştır. Birimimizde geliştirilen damızlık ırkların bölgede ve Ülkemizin farklı noktalarından gelen üreticilere zaman zaman satışı gerçekleştirilmekte ve böylelikle ülkemizin hayvansal üretimine önemli katkılar sağlanmaktadır.

ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Tarım Makinaları Araştırma ve Uygulama Birimi

"ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Tarım Makinaları Araştırma ve Uygulama Biriminde" Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları ve Teknolojileri Mühendisliği bölümümüze ait 1 adet hangar bulunmaktadır. Hangar içerisinde ekim makinası test düzeneği, kuyruk mili güç ölçüm sistemi, gübre atma makinaları test düzenekleri ile çeşitli test ve deney alet ve ekipmanları yer almaktadır.

"ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Tarım Makinaları Araştırma ve Uygulama Biriminde", Fakültemiz öğrencilerine uygulamalı olarak eğitim-öğretim faaliyetleri verilmektedir. Bununla birlikte, TÜBİTAK ve özel sektör iş birliğiyle çeşitli projeler bu uygulama birimimizde hayat bulmaktadır. Özel sektör ile çeşitli konularda iş birliği yapılarak ve fikir alışverişinde bulunularak, Ülkemize katkı sağlayacak projeler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın bölümümüze vermiş olduğu “Tarım Alet ve Makinalarının Deney Raporu Verme Yetkisi” ile özel sektörün ürettiği makinaların test ve deneyleri bu uygulama birimimizde gerçekleştirilmekte, alet ve makinalara ilişkin deney raporları düzenlenmektedir. Bu faaliyetlerin yanı sıra birim, araştırma projelerine de alt yapı imkânı sağlamakta olup, birimde toplam 3 TÜBİTAK ve 2 BAP projesi yürütülmüştür.

Kanıtlar: <https://personel.comu.edu.tr/arsiv/duyurular/universitemiz-ogretim-uyesi-kadrolarina-basvuru-go-r340.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama

☒ Örnek Uygulama
--

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır. Fakültemiz konferans, seminer, panel, sunum gibi bilimsel faaliyetlerin gerçekleştirildiği, mefruşat ve ses sisteminin yeterli düzeyde tasarlandığı 350 kişilik modern bir konferans salonuna sahiptir. Ayrıca ufak çaplı etkinliklerin düzenlendiği 70 kişilik bir seminer salonu da bulunmaktadır. Konferans salonumuzda öğretim elemanlarımız haricinde, alanında uzman kişiler bilimsel çalışmalarını sergileme olanağı bulabilmektedir. Kampüs alanı içerisinde öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın hijyenik koşullarda öğle yemeklerini yiyebilecekleri yemekhane ve tesisler mevcuttur. Spor aktivitelerinin gerçekleştiği bir spor merkezi mevcuttur.

Ayrıca öğrencilerimiz Terzioğlu yerleşkesinde bulunan merkez kütüphane imkanlarımızdan da faydalanabilmektedir. Öğrencilerimize sağlık, kültür ve spor ile ilgili hizmetler esas olarak Sağlık, Kültür ve Spor (SKS) Daire Başkanlığı tarafından verilmektedir. Öğrenciler, ders dışı faaliyetlerde bulunabilmeleri için yerleşkede bulunan spor kompleksinden faydalanabilmektedir. Spor Kompleksinde; idari ofisler, derslikler, akademik ofisler, kondisyon merkezi, çok amaçlı salonlar ile laboratuvar alanları bulunmaktadır. Ayrıca Dardanos Yerleşkesi içerisindeki 14.600 m2 açık ve 600 m2 kapalı spor alanları, Anafartalar Yerleşkesinde de 900 m2 kapalı ve 1300 m2 açık spor tesisleri ders amaçlı kullanılmaktadır. Öğrencilerimiz, sağlıkla ilgili sorunlarında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne başvurabilmektedir. Eğitim-Öğretim yılı başlarken oryantasyon programları ile fakültemiz ve programlarımız tanıtılmaktadır. Üniversitemiz bünyesinde her yıl bahar şenlikleri yapılmaktadır. Bahar şenlikleri boyunca çok sayıda konser, yarışma ve sosyal faaliyet gerçekleşmektedir. Öğrencilerin mezuniyet töreni Çanakkale Onsekiz Mart Stadyumu'nda gerçekleştirilmektedir. Öğrencilerinin mesleki açılardan yetkin olmaları için çaba sarf etmenin yanında, her birinin etkili konuşma, anlatım, iletişim ve tartışma açılarından donanımlı ulusal ve evrensel duyarlılığı olan entelektüeller olarak yetişmeleri hedefini de güdülmektedir. Bu amaçlarla öğrenci toplulukları bulunmakta ve bunlar yerleşke ve fakültemizde bulunan konferans salonlarından faydalanmaktadır.

Sosyal Alanlar: Fakülte binasında bir adet öğrenci kantini ve boş zaman aktiviteleri için gerekli oyun ekipmanları mevcuttur. Üniversite alanı içerisinde öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın hijyenik koşullarda öğle yemeklerini yiyebilecekleri bir adet yemekhane ve diğer tesisler mevcuttur. Bir adet Internet Kafe, spor aktivitelerinin gerçekleştiği bir adet spor tesisi mevcuttur.

Öğrenci Toplulukları: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı Öğrenci Topluluğu Yönergesi doğrultusunda faaliyet gösteren 155 öğrenci topluluğu bulunmaktadır. Bu Topluluklar dönem başında bildirmiş oldukları programlar doğrultusunda faaliyetler göstermektedir. Gerçekleştirmiş oldukları bu etkinlikler ile üniversite içi ve dışı sosyal hayata katkıda bulunmaktadır. Ayrıca; üniversitemizi yurt içi ve yurt dışında temsil etmektedirler.

Kanıtlar: <https://ziraat.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r43.html>

Durum

Uygulama Yok

☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Tarım ekonomisi bölümü 8 öğretim üyesi/elemanı ile 201 kayıtlı öğrencisine eğitim-öğretim faaliyetlerini gerçekleştirilmektedir. Bölüm fakültenin birinci katında ve tüm öğretim üyeleri aynı koridordadır. Bölümün kullanımında 7'si ofis, 2'si birleştirilmiş oda olarak kullanılan bir sınıf bulunmaktadır. Bölümün kullanımında bulunan fiziki alanların toplamı 241.2 m²'dir.

Kanıtlar: <https://ziraat.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r43.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Kütüphane

Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı 20.10.1993 tarihinde Anafartalar Kampusu içerisinde faaliyete başlamış ve 2005–2006 eğitim öğretim yılından itibaren Terzioğlu Yerleşkesindeki 5.000 m² kapalı alana sahip mevcut binasına taşınmıştır. 2014 yılında kullanıma açılan ek binası ile şu an 8000 m² kapalı alanda 1000 kişilik oturma alanı 17 km raf uzunluğuna sahip zengin basılı ve elektronik koleksiyonu ile kullanıcılarına hizmet vermeye devam etmektedir.

ÇOMÜ Kütüphanesi gerek zengin basılı ve elektronik koleksiyonu gerekse fiziksel donanım ve imkanları ile Türkiye'nin sayılı araştırma kütüphaneleri arasında yer almaktadır. ÇOMÜ kütüphaneleri 1 merkez kütüphane, 3 Fakülte kütüphanesi ve 9 kitaplıktan oluşmaktadır:

Merkez Kütüphane (Terzioğlu Yerleşkesi)

ÇOMÜ Biga Kütüphanesi (Ağaköy, Biga)

Eğitim Kütüphanesi (Anafartalar Yerleşkesi)

ÇOMÜ İlahiyat Kütüphanesi (Şekerpınar Yerleşkesi)

Tıp Fakültesi Kütüphanesi (Geçici olarak Merkez Kütüphane'de)

İlçe kütüphaneleri (Yenice, Ezine, Bayramiç, Gökçeada, Ayvacık, Lapseki, Gelibolu, Çan, Bozcada)

Ayrıca Çanakkale-Tübingen Troia Vakfı M. Osman Kütüphanesi ile Üniversitemiz kütüphanesi arasında yapılan iş birliği anlaşmasıyla 10.000 cildin üzerindeki özel koleksiyon üniversitemiz kullanıcılarının hizmetine sunulmuştur.

ÇOMÜ Kütüphanesi, gösterdiği dikkat çekici performansı ile Türkiye'nin en hızlı büyüyen Üniversite kütüphanesi olmuştur.

ÇOMÜ Kütüphanesi açık raf sistemi ve Dewey Decimal Classification konusal sınıflama sistemi ile kullanıcılarına hizmet vererek araştırmacılarının kolaylıkla aradıkları yayınlara ulaşabilmesini amaçlamaktadır. Kütüphanede bulunan yayınlara ait künye bilgilerine, kütüphane web sitesinde yer alan online katalog tarama sorgulamasından erişilebilir.

- Kütüphanede Verilen Hizmetler
- Başvuru ve Enformasyon Hizmeti
- Elektronik Yayınlar (Veritabanları, e-Dergiler, e-Kitaplar)
- Kütüphane Otomasyonu
- Kataloglama
- Basılı Süreli Yayınlar
- E-Yayınlar Tarama Salonu ve Diğer Web Hizmetleri
- Multimedya Salonu
- Ödünç Verme ve Koleksiyon
- Kütüphaneler arası İş Birliği
- Seminer Salonu ve Grup Çalışma Odaları
- Tezler
- Kitap Tarama (Bookeye)
- Kafeterya

Kanıtlar: <https://lib.comu.edu.tr/hakkimizda/genel-tanitim-r1.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Özel Önlemler

Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Fakültemizin bulunduğu bina ve çevresinde 24 saat boyunca güvenlik personeli görev yapmaktadır. Mevcut güvenlik kameraları ile de binalarımız 24 saat gözetim altında değildir. Ayrıca, derslikler binası koridorlarında güvenlik kameraları yer almamaktadır. Programımızın bulunduğu binalarda, engelli öğrencilerin ve öğretim elemanlarının katlara ulaşmasını sağlayabilecek asansörler bulunmaktadır. Bunun yanı sıra binaların çevresindeki kaldırımlarda ve bina girişinde tekerlekli sandalye/araba geçişine olanak sağlayan rampalar bulunmaktadır.

Bunun yanında engelliler için alınan tedbirler yeterli değildir. Özellikle engelliler için asansör uygulamasına mutlaka gerek duyulmakta ve asansörlerin yıllık bakımının düzenli olarak yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/engelsiz-ogrenci-birimi-r46.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Bütçe Süreci ve Kurumsal Destek

Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Anabilim dalı ve programımızda yapılan harcamaların temel kaynağını katma bütçe gelirleri oluşturmaktadır. Katma Bütçe Maliye Bakanlığı tarafından her yıl üniversitelerden gelen öneriler dikkate alınarak yılbaşında üniversitelere aktarılmaktadır. Dolayısıyla bir devlet Üniversitesi olan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin bütçesi, ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak her yıl TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda üniversiteler için yapılan bütçe görüşmelerinin ardından belirlenmektedir. Ardından bu bütçe üniversitemizin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nca üniversitemiz birimleri arasında gerekli ihtiyaç ve talepler gözetilerek dağıtılmaktadır.

Kanıtlar: <https://imid.comu.edu.tr>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Bütçenin Öğretim Kadrosu Açısından Yeterliliği

Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Devlet Üniversitesi'ne bağlı bir program olmamız nedeniyle bütçemiz kısıtlıdır. İnsan kaynaklarının yönetimi stratejileri kurumumuz personel daire başkanlığı ve strateji daire başkanlığı bünyesinde birimlerin oluşturdukları norm kadro sayılarına ve atama kriterlerine göre planlanmakta olup takibi rektörlüğümüz ve genel sekreterliğimizce yapılmaktadır. Program öğretim elemanlarının maaş ve ek ders ücretleri Biga Meslek Yüksekokulu bütçesinden, döner sermaye gelirleri ise Rektörlük Döner Sermaye bütçesinden karşılanmaktadır. Öğretim üyelerinin maaşları 657 sayılı devlet memuru kanunu ve 2547 sayılı kanunun akademik personel maaş ücretleri hesaplama usullerine bakılarak hesaplanmaktadır. Öğretim elemanlarının ek ders ücretleri 2547 nolu kanunun Ek Ders Usulü ve Esasları'na göre düzenlenmektedir. Öğretim elemanlarının mesleki gelişimlerini sürdürebilmeleri açısından, öğretim elemanlarının her yıl ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılara katılımı desteklenmektedir. Üniversitemizi temsilen Bilimsel Etkinliklere katılan akademik personelimize bildiri ile katılmak koşulu ile yılda bir kez ulusal ve bir kez uluslararası etkinlik katılım desteği sağlanır. Bildiri başına en fazla bir akademisyen destekten faydalanabilir. Ancak 14 Kasım 2014'te yürürlüğe giren Yükseköğretim Personel Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Öğretim Üye ve Yardımcılarının maaşlarında olumlu bir iyileştirmeye gidilmiş olması ülkemizde nitelikli öğretim kadrosunu çekme ve devamlılığını sağlama noktasında önemli bir teşvik sağlamıştır. Öğretim elemanlarımız yaptıkları TÜBİTAK ve BAP projeleri kanalıyla da ek gelir ve teçhizat edinme imkanına sahiptir. Ayrıca program öğretim elemanlarının bazıları üniversitemizin Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) ile bazıları ise sanayi ortaklı projeler ile bilimsel çalışmalara katkıda bulunmaktadır. Ayrıca 14 Aralık 2015 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile

yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği'ne dayanarak öğretim üyelerimiz proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent, atıflar, tebliğ ve almış olduğu akademik ödüller gibi akademik faaliyetleri için akademik teşvik ödeneği almaktadırlar. Düzenli olarak, Öğretim Üye ve Yardımcılarının istekleri doğrultusunda kütüphaneye kitap alımları gerçekleştirilmekte, üye olunan bilimsel veri tabanı sayısı artırılarak bilimsel yayınlara ulaşım imkânları genişletilmektedir.

Kanıtlar: <https://imid.comu.edu.tr>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Altyapı Teçhizat Desteği

Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Program için gerekli altyapı ve teçhizat desteği, üniversitemiz Ziraat Fakültesi Dekanlığı bütçesinin anabilim dalı için ayrılan kısmından karşılanmaktadır. Bölümler program başkanlarından gelen talepler doğrultusunda alt yapı ile ilgili isteklerini müdürlüğe yazılı olarak bildirir. Müdürlük ilgili ihtiyaç ve istekleri Rektörlük Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına bildirerek bütçe imkanları dahilinde bölümlerin alt yapı istekleri giderilmeye çalışılmaktadır. Bölümlerin makine teçhizat alım, tamirat ve bakım-onarım giderleri yine müdürlüğe bildirilir. Dekanlık ilgili istekleri inceleyerek kendi bütçe imkanları dahilinde yapılması gerekenleri yerine getirmektedir. İlgili istek ve ihtiyaçların dekanlık bütçesini aştığı durumlarda, rektörlük tarafından karşılanır. Müdürlük bütçesinin tamamı kullanıldığında gerekirse ek bütçe talebinde bulunulur ve alınan ek bütçe ile bölümlere gerekli destek sağlanır. Ayrıca anabilim dalı öğretim elemanları tarafından Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine başvuru yapılarak laboratuvar teçhizatları alınabilmektedir. Bunun yanı sıra TÜBİTAK tarafından verilen proje destekleri ile de gerekli cihaz alımlarının yapılması hedeflenmektedir. Programımız modern bir yapıya sahip olan dersliklerinde eğitim ve öğretimini gerçekleştirmektedir. Uygulamalı derslerde ortak olarak kullanıma sunulan bilgisayar ve bilgisayarlı muhasebe laboratuvarı kullanılmaktadır. Dersliklerde ve laboratuvarlarda teknik destek ve teçhizat ihtiyaçları müdürlüğün ilgili bölümlere ve laboratuvarlara ayrılmış bütçesinden karşılanmaktadır ilgili gider kalemi ile ilgili genel harcamalar. İç kontrol raporunda ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

Kanıtlar: <https://imid.comu.edu.tr>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Teknik ve İdari Hizmet Kadrosu Desteği

Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Bu bölümde, fakültemiz ile ilgili idari birimlerin faaliyetlerine yönelik bazı bilgiler aktarılacaktır. İdari işlerimizin yürütülmesinde bir anabilisetreterimiz bulunmaktadır. Fakültemiz idari kadrosunda 17 idari personel (12 idari, temizlikte 4 personel, 1 işçi) görev yapmaktadır.

Kurumun, yönetim ve idari yapılanmasında kurumsal yönetim ve toplam kalite uygulamalarını esas almakta organizasyon yapısını, yetki ve sorumluluklarını buna göre tasarlamakta ve olabildiğince yata ve yalın bir model sunmaktadır. Eğitim-öğretim ve araştırma süreçleri ihtiyaç halinde idari personelin desteğiyle fakülte sekreterliği yönlendirmesinde yürütülmektedir. Ayrıca;

Üniversitenin yönetim kademelerinde bulunanları, modern bir yöneticide bulunması gereken bilgilerle donatmak,

Bunun gerçekleştirilmesi için yönetici geliştirme programları düzenlemek,

Yöneticilerin yönetsel faaliyetlerinde pozitif motivasyon esasına uymalarını sağlamak,

Yönetilenlere karşı tüm uygulamalarda yüksek performans ve başarı ölçütleri esas alınarak değerlendirmeler yapmak,

Eşitlik ve adalet ilkesinden ödün vermemek,

Yöneticilerin birbirleriyle dayanışma ve destek anlayışı içerisinde olmalarını sağlamak,

Yönetsel kadro değişimlerinde kurumsal faaliyetlerde zafiyete yol açmamak için bilgi ve deneyimin aktarılmasını sistemleştirmek,

İç Kontrol Görev Tanımları belgesindeki görev tanımlarına uyarak birimler arası bilgi akışını zamanında yerine getirmek,

Üniversite hakkında ihtiyaç duyulan istatistiksel bilgileri sistemleştirmek (Yönetim Bilgi Sistemini etkin bir şekilde hizmete hazır tutmak) gibi idari kadroların destek faaliyetleri de birimimizde bulunmaktadır.

İç kontrol standartlarına uyum eylem planının sorumluluğu idari personel açısından fakülte sekreterindedir. Bu da yetki paylaşımı açısından önem arz etmektedir. Bu bilgiler ışığında bu bölümde meslek yüksekokulumuz ile ilgili idari birimlerin faaliyetlerine yönelik bazı bilgiler aktarılacaktır. Organizasyon bünyesinde görev ve sorumluluklar bellidir. Yönetim sorumluluğu ilgili prosedürlerde ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Kanıtlar: <https://ziraat.comu.edu.tr/idari-personel-r2.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Fakültemizin ilk stratejik amacı öğrenciyi merkeze alarak lisans ve lisansüstü eğitim-öğretim kalitesinin, tüm paydaş beklentilerini dikkate alarak bölgesel, ulusal ve uluslararası alanlarda rekabet edebilecek şekilde geliştirilmesidir. Kalite odaklı; yeni, yenilikçi ve rekabetçi bir anlayışla Ziraat disiplinleri alanında en iyi Fakülte haline gelmek hedeflenmiştir. - Akademik ve idari personel kaynağının daha nitelikli ve yetkin hale getirilmesi, - Eğitim-Öğretim etkinliklerinin akla, bilime ve evrensel dönük olması, - Uluslararasılaşma ve yabancı

uyruklu öğrencilere yönelik çabaların geliştirilmesi, - Araştırma, araştırmaların projelendirilmesi ve SCI yayınlarına dönüştürülmesinin nitelik ve nicelik olarak artırılması, - Araştırma üniversitesi olma yolunda Lisansüstü eğitim araştırma yöntem ve teknikleri konusunda geliştirme çalışmaları yapılması, - Üretilen bilimsel bilginin paydaşlarla, çevredeki kamu kurum ve kuruluşları ile işletmelerle paylaşılması, - Eğitim ortamlarının günün çağdaş gelişmelerine göre uyarlanması, örgüt kültürünün oluşturularak kurumsallaşmasının sağlanması.

Kanıtlar: <https://ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/kalite-politikamiz-r32.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Programa Özgü Özel Ölçütler

Programa özgü ölçütler sağlanmalıdır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalından mezun olan tüm öğrencilerimiz program çıktılarında yer alan yetkinlikleri kazanmış olarak mezun olmaktadır. Bunlara yönelik program çıktıları matrisi ve ders izlenceleri ekteki kanıtlarda bilgilerinize sunulmuştur. Bunlar dışında ayrıca özel ölçüt belirlenmemiştir fakat özel ölçütler belirlemeye yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/ogrenci/ubys-ogrenci-bilgi-sitemi-modulu-r39.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

SONUÇ

SONUÇ

Üniversitemizin Kalite Güvencesi çalışmaları kapsamında programımız gerekli görülen tüm çalışmaları yerine getirmektedir. Yıllık olarak Bologna Eğitim-Öğretim Bilgi Paketi çalışmaları, yıllık faaliyet raporları ve iç kontrol raporları ilgili birim yöneticiliğine sunulmaktadır. Ayrıca beş yılda bir stratejik plan hazırlanmaktadır. En son 2018-2022 olarak hazırlanan stratejik planımız üniversitemizin yeni vizyonu kapsamında 2020-2025 olarak tekrar güncellenecektir. Programımızda sürekli bir akademik ve idari performans ölçüm, izleme ve değerlendirme mekanizması kurulmuştur. Bölüm performans göstergeleri ve değerlendirme anketleri yıllık olarak yenilenmektedir. Ayrıca tüm iç ve dış paydaşlara yönelik anketler birim web sitemiz aracılığı ile yıllık olarak yapılmaktadır. İç ve dış paydaşlarımızla yılda en az bir kez toplantılar düzenlenmektedir. Mezun ilişkilerimiz daha sıkı hale getirilmeye çalışılmaktadır. Programımızda Bütün bunlar şeffaf ve katılımcı bir yönetim tarzıyla birimimizin web sitesinde kamuya açık bir biçimde tüm paydaşlarımızla paylaşılmaktadır. Ayrıca dış paydaşların sürece katılımı konusunda da daha yoğun

Çalışmaların yapılması hedeflenmektedir. Sonuç olarak programımızda yer alan ilgili tüm yargıları, raporun alt başlıklarına eklenen kanıtlar ile desteklendiği görülmektedir.

Prof. Dr. Sibel TAN
Anabilim Dalı Başkanı

Kanıtlar: <http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/stratejik-plan-hedefleri-ve-performans-gostergele-r18.html>
<http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/stratejik-plan-r17.html>
<http://teb.ziraat.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/ozdegerlendirme-r32.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 rnek Uygulama